Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-нэй гарана | № 129 (14149) | 1973 оной июниин 3, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРҮҮ ХИНЭЙ ҮГЭ

ХҮНЭЙ ЭЛҮҮР ЭНХЫН ТҮЛӨӨ

В. ЗЫБИН,
Улаан-Үдын стоматологическа поликлиникые даагша, медицинын эрдэмэй кандидат

Бэеын элүүрһээ үнэтэй юумэн үгы. ...дэхэ тулихагүйн түлөө бododоггүй, ...а наһа эдлэхэ ба удаан жаргалтай ...аха гэжэ оролдодоггүй хүн олдохогүй. ...нэй наһан зоной өөһэдын, гүрэн тү...ын, арад олоной ба байгаа юртэмсын ...эл ехэ баялиг. Энэ нангин баялигые ...мгаалха хэрэгтэ манай совет гүрэн ...рүүшынгээ үдэрһөө эхилжэ онсо ан...ралаа хандуулһан байна. Энэ ехэ ...йн һайхан хэрэг ябуулгын эхиндэ ...уехэ Ленин байһан юм. Тэрэнэй ...ина заабаринууд мүнөөшье амжалта...й бэелүүлэгдэнэ. «Гүрэн дотор меди...нскэ эрдэмые саашадань хүгжөөхэ ... элүүрые хамгаалгые улам һайжа...улха хэмжээ ябуулганууд тухай» ...ПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министр...үдэй Соведэй 1968 оной тогтоол, тус ...гтоолой ёһоор ябуулагдажа эхилһэн ...ал хүдэлмэри манай гүрэнэй хүн ...ине медицинын талаар хангаха хэрэ...е шэнэ шатада гаргаа.

Медицинын тон ехээр хүгжэһэн үе...та һуунабди. Медицинскэ хангалга ...циалис оронуудта, тэрэ тоодо манай ...рэндэ түлөөһэгүйгөөр хэгдэдэг. Иимэ ...э социальна туйлалта Агууехэ Ок...бриин хубисхалай аша туһаар бидэндэ ...ехэй.

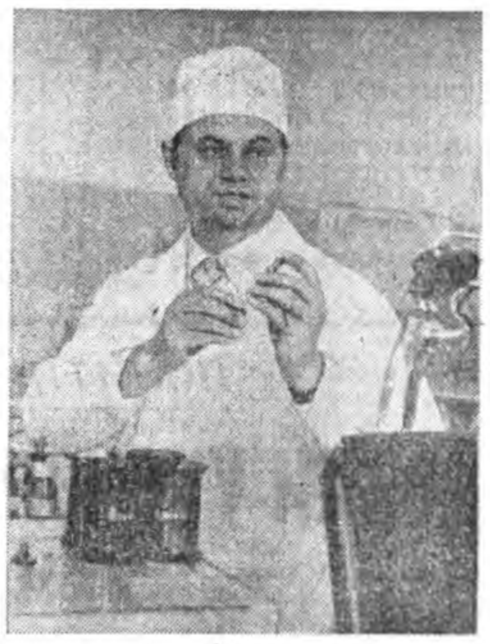
Эдэ бүгэдые бидэ совет хүнүүд ходо...о һанажа, сэдьхэжэ ябаха ёһотойбди. ...шээнь, би айлай юһэн үхибүүдэй нэ...иинь байгааб. Эсэгымни түрэһэн ню... Тульска областьдо юм. Теэд дайнай ...лэй хатуу жэлнүүдтэ олон хүүгэдтэй ...алхидни Эрхүүгэй областиин Алай...й аймагай «Гигант» колхоздо ерэжэ ...хинөө һэн. Эндэ ехэ аханарһаа бэ...най һургуулида һураа, ажаллажа ...лээ. Би дунда һургуули дүүргэһэнэй ...дээр Эрхүүгэй медицинскэ институд... орожо, тэрэнээ 1959 ондо дүүргээд, ...ряадай АССР-тэ эльгээгдээ һэм. 1968 ...1971 онуудта аспирантурада һурааб. ...нда эрхим һайн библиотекэнүүдэй, ...чна лабораторинуудай үүдэн сэлеэ... байгаа, медицинын эрдэмэй доктор...д, академик болон член-корреспон...т, элдэб мэргэжэлтэд туһалдаг һэн. ...энэй туһаламжаар би бэлигээ ха...улха аргатай болооб. Медицинын эр...эй кандидат гэһэн нэрэ зэргэ намда ...гдонхой. Мүнөө үедэ Забайкалидахи ...рай, агаарай, ногоон ургамалай ба ...н болон бодосуудай хүнэй шүдэнэй ...аха, үмхирхэдэ ямар нүлөөтэй бай...нь. мүн бусад асуудалнуудые шэн...нэб.

Эдэ бүгэдэ ажал хүдэлмэримни Улаан... хотын минии даадаг стоматологи...а поликлиникын ажал хүдэлмэри... нягта холбоотой юм. Тиимэһээ бэ...э, шадабаряа харуулжа, дуратай ...лаараа сэдьхэлээ ханалгамни гүрэн ...ын удха шанартай болоно. Иимэл ...ество тухай. тэрэнэй саашанхи хүг...тэ тухай Л. И. Брежнев КПСС-эй ...IV съезд дээрэ элидхэл хэхэдээ, со... хүн бүхэнэй бэлиг шадабаряа ха...улха арга боломжо саашадаашье ...эр олгогдодог болохо, гүрэнэймнай ...тэн бүхэнэй хубиин хэрэг арадай, ...эдэ нийтын удха шанартай хэрэг бо...о тухайнь онсолон тэмдэглээ һэн. ...энэй ямараар бэелжэ байһые би ма... поликлиникэдэ хүдэлдэг мэргэжэл...эй ажал дээрэшье харадагби.

Хамтадаа 82 хүн хүдэлнэбди. Дээдэ ...эмтэй врачнар, инженернүүд, техни...д, дунда шатын мэргэжэлтэдшье ...н. Поликлиникэдэмнай үдэр соо дун...эргээр 450 хүн үзүүлжэ гарадаг...

...ус тоо олохон бодол түрүүлхэ ёһо... Нэгэдэхеэр, шүдөө үбдэдэг хүнүүд ...н. Хоёрдохёор, стоматологическа по...ликлиникэнүүд үсөөн. Городто тэрэ ойн... хоёр. Октябрьска райондохи поли...никые поликлиникэ гэжэ нэрлэлтэ... Тэрэ бага. Шүдэнэй үбшэнүүдые ...лха пунктнууд республика доторнай ...эн, хүсэгүй. Гурбадахяар, республи... стоматологическа бүхы пунктнуу... инструктивна-методическа центр ...гтэй. Тэрэнэй уялгые манай поли...никэ дүүргэдэг. Зүгөөр арга болом...о багабди.

...Шиидхэгдэхэ ёһотой дурсагдагша ...алнуудай хажуугаар хүн зоной ...өө үбдэлгые уридшалан һэргылхэ

хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой юм. Юундэб гэхэдэ, хүнүүд шүдөө үбдэжэ, унтажа шадахаа болиходоол, поликлиникэ тухай бододог байна. Харин үдэшэ үглөө хоёр шүдөө угаахые, жэлдээ хоёр, гурба дахин врачта үзүүлхые, хатуу юумэ химэлжэ шүдөө гэмтээхэгүйе, элдэб юумэ уужа хаха ташуулхагүйе мартахаал һанадаг байна. Шаралжа шулуун болошоһон, үнэр гуташаһан, хорхойдо эдюулшэһэн шүдэтэй хүнүүд ерээд лэ, урдамнай һуудаг лэ даа. Харахадашни эдэнэйш дунда һургуулитай, эрдэмтэй хүнүүд, залуушуул байха юм. Зариманиинь үнэхөөрөө үбшэншье хүнүүд ябадаг. Зүгөөр олонхи ушарта хүнүүд өөрынгөө муугаар лэ шүдөө гэмтээдэг, муудхаадаг байна. Эдэ бүгэдые уридшалан һэргылхэ, хүн зоной дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха тон шухала аад, хүсэд хэгдэнэгүй гэжэ һанаха ушартай бологдодог гээшэ. Хэрбээ хүн шүдэ муутай болоо, эдеэ муугаар үлтирүүлэн залгидаг болоо һаа, хахад наһаяа ябаад лэ үхэхэ гү, али үбдэхэ үбшэлхын туйлда хүрэхэ ха юм.

Харин хүнэй бэеын элүүр шэнги гамтай баялиг үгы, тэрэнһээ хүнэй ами наһан дулдыдадаг. Тиимэһээл түрэл партимнай XXIV съезд дээрээ гүрэн дотор больницануудые олошоруулха, профилакторинуудые ба элдэб диспансер болон пансионадуудые шэнээр нээхэ, элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудта шэнэ оньһон түхеэрэлгэнүүдые олошоруулха, мэргэжэлтэдые олоор бэлдэхэ, хүдөөгэй больницануудта хүн зониис хэбтүүлжэ аргалха хамаг бүхы арга боломжо бии болгохо, курортнууд болон амаралтын бусад газарнуудые һайжаруулха гэхэ мэтэ тухай дэлгэрэнгы тогтоол абаа һэн. Тэрэнь юһэдэхи табан жэлэй туршада бодотоор бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

Манай Буряадайшье республикын жэшээ дээрэ энэ харагдана. Хэдэн аймагай түбүүд шэнэ поликлиникэнүүдтэй болоо. Улаан-Үдэ, Закаменск хотонуудта, Петропавловкада шэнэ поликлиникэнүүд баригдажа байна. Яруунын аймагай зарим ажахынуудта мүнөө хабарай тарилгын үедэ ажалшадай элүүрые хамгаалгын профилакторинууд полевой станууд дээрэ хүдэлөө. Манай поликлиникэ, жэшээнь, Улаан-Үдынгээ ЛВРЗ, авиационно, шэлэй болон бусад заводуудта, мяха-консервын комбинадта профилактическа пунктнуудые нээгээ юм. Тиигэжэ ажалшадта хүдэлжэ байһан газартань туһаламжа үзүүлхэ хүдэлмэри ябуулагдана.

Иимэнүүд, мүн бусадшье хэгдэжэ байһан ажал хүдэлмэри республикымнай элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудай үмэнэ олон байха. Манай поликлиникын коллектив Буряадайнгаа АССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай эрхим туйлалтануудаар угтахые оролдоно.

Врач хүндэ совет эрхэтэдэй элүүр энхын түлөө тэмсэхэһээ ехэ уг зорилго үгы бшуу. Иимэ мэдэрэлтэйгээр биишье ажалладагби.

ШЭНЭ ГАЗАР ХАХАЛНА

ҺАЯДАА ДУУҺАХАМНАЙ

Хурамхаанай аймагай колхоз, совхозууд түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ тариалангаа 2500 гектараар үргэдхэжэ, тарилга хэхэ түсэбтэй юм. Аймагай механизаторнууд урда байһан зорилгоёо һайн ойлгожо, шэнэ газар хахалха хүдэлмэрые түрүүшын үдэрһөө эмхи гуримтайгаар ябуулаа гэхэдэ, алдуу болохогүй. Эндэ урдань хахалагдаад орхигдошоһон газар, ургаса муутай бэлшээринүүд хахалагдана. Һаянай байдалаар аймаг доторнай 2000 гектар газар элдүүрилэгдэбэ. Энэ шухала ажал Аргатын совхоздо һайнаар ябуулагдана гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Мүнөө үедэ эндэ 600 гектар шэнэ газар хахалагдаад байна. Энэ хүдэлмэрые Малыгинай хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отряд бүтээнэ. Ажахын дүй дүршэлтэй механизаторнуудай нэгэн Илья Цыбанов үсөөхэн үдэрэй туршада 55 гектарта хахалалга хэнхэй. Механизаторнууд Гомбожаб Бадмаев, Дашидондок Гомбоев гэгшэд тус бүридөө 50—45 гектар шэнэ газар хахалаа.

Тариалан үргэдхэхэ хүдэлмэридэ аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй, СПТУ-8, «Бурводстройн» ПМК-гай механизаторнууд эдэбхитэйгээр хабаадана. Дээрэ дурсагдаһан организацинууд абаһан даабаряа ойрын 2—3 үдэрэй туршада дүүргэхэнь. Хурамхаанай леспромхоз Дэрээнэй совхоздо «К-700» түхэлэй 2 трактор шэнэ газар хахалалгада эльгээбэ.

Аймаг дотор хахалагдаһан бүхы газарай 800 гектарта шэниисэ таригданхай. 1500 гектарта зеленко хаягдаха байна. Үлэгшэ 200 гектар паар болгогдохо юм. Энэ шухала хүдэлмэрие июнь һарын 5-да дууһаха гэһэн зорилго урдаа табяад, бүхы техникэ хоёр халаанда хүдэлгэнэ.

А. МИРОНОВ,
аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник

Мянгаад гектар бага бэшэ

Байгша ондо манай «Октябрьский» совхозой механизаторнууд тариалангаа 980 гектараар үргэдхэхэ зорилготой. Мүнөө 720 гектар шэнэ газар хахалаад байнабди. Элдүүрилһэн газартаа шэниисэ таринхайбди. Үлэгшэ 260 гектараа июниин арбаадаар дүүргэжэ, тэрээн дээрэ зелёнко тарихаар түсэблэнэбди.

Тарилгада шиидэн орохоһоо урид тракторно-тариян ажалай бүхы гурбан бригада шэнэ, боро газар хахалалгада табигдаһан юм. Үсөөхэн үдэрэй туршада өөһэдынгөө хүсөөр 640 гектар хахалаабди. Эндэ хүдэлһэн механизаторнууд сооһоо Юрий Замалеев, Владимир Игумнов, Алексей Галсанов, Цырендоржо Норбоев, Владимир Смолин гэгшэд онсо шалгаржа, үдэр бүриингөө даабарие 110—120 процент дүүргэһэн байна.

Аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй 3, «Бурводстройн» ПМК-гай 4 механизатор тариалан үргэдхэхэ хүдэлмэридэ ажаллана.

О. ДАНИЛОВ,
«Октябрьский» совхозой главна агроном

Зэдэ.

ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН

ҮДЭР БҮРИ ЭР ШЭМТЭЙГЭЭР

— Барилгашаднай халаан бүриингөө даабари дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын тула яһала оролдодог. Хүдэлмэриин сагые хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ эрмэлзэнэ. Минии даадаг бригадын коллектив барилга хэхэ һара бүриингөө даабари амжалтатайгаар бэелүүлжэ шадана, — гэжэ Буряадай барилгын управлениин 2-хи СМУ-гай бригадир В. В. Гончаров бидэндэ хөөрэжэ байгаа һэн. Эдэнэр мүнөө «Электромашина» заводой хүдэлмэришэдэй орохо гэрэй барилга дээрэ хүдэлнэ. Бригададань 17 хүн юм. Олон жэл барилга дээрэ хүдэлһэн дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд эндэ олон.

Жэшээлхэдэ, үнинэй шулуушан Харитон Иванович Жербаков 5-дахи разрядаар хүдэлнэ. Тэрэ халаанайнгаа даабари 35—40 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ шадана. Х. И. Жербаков һайнаар хүдэлхынгөө хажуугаар залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг. Яажа һайн шанартайгаар, түргэнөөр барилга хэхыень тэдээндэ заажа үгэдэг заншалтай. Һүүлэй хэдэн жэл соо арбаад хүдэлмэришэниие шулуушанай мэргэжэлдэ һургаһан юм. Мүнөө залуу хүдэлмэришэн Л. Шленкевичые һургажа байна. В. В. Гончаровой даадаг бригадын шулуушад эбтэй эетэйгээр, нэгэ һанал бодолтойгоор хүдэлнэ. Тиимэһээл халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ бшуу. Эдэнэр юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхөөр социалис уялга абаһан юм. Эдэнэр урдаа табиһан зорилгонуудаа бэелүүлхэл.

Д. БАЛДАНОВ.

ЗУРГААН ХОНОГООР УРИД

Улаан-Үдын нооһо сэбэрлэдэг фабрикын коллектив байгша оной таба һарын даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 193 тонно нооһо сэбэрлэбэ. Шэнэ онол арга, оньһон техникэ үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар ажалайнгаа бүтээсые 1,5 процентээр дээшэлүүлһэн байна. Продукциингаа шанарые һайжаруулһанай ашаар хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 5 миллион 320 мянган түхэригэй продукци худалдаанда үгэбэ.

Нооһо сэбэрлэдэг, илгадаг цехүүдэй коллективүүд социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Бэшэшье цехүүдэй хүдэлмэришэд амжалтатай һайнаар хүдэлнэ. Манай фабрикын коллектив байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабари 6 хоногоор уридшалан дүүргэхөөр социалис уялга абанхай. Хүдэлмэришэднай үгэдөө хүрэхэ байха.

Н. ВЕЛОУСОВА,
фабрикын түсэблэлгын таһагые даагша.

А. Н. КОСЫГИН Ю. ЦЕДЕНБАЛТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

Монголой арадай революционно партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Цеденбал КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр А.Н. Косыгин июниин 1-дэ Кремль соо уулзаа. Тэрэ Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй XXVII сессидэ хабаадахын тулада Прага орожо ябахадаа, Москва хүрэһэн байна.

МНРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Д. Гомбожав, МНРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, МНР-һээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд нүхэр Н. Лувсанчултэм нүхэр Ю. Цеденбалтай хамта байлсаа.

Совет-монгол хани харилсаа холбооной, тэрэшэлэн социалис экономическа нэгэдэлэй нэлэнхы ехэ программа бэелүүлгэдэ хоёр ороной хабаадалсалгын асуудалнууд хани халуун, нүхэр ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ харагжа үзэгдөө. Бүхы социалис оронуудай хоорондохи аха дүүгэй холбоо барисаа, мүн үрэ ехэтэй харилсаа бэхижүүлгэдэ али болохоор туһалхаар КПСС ба МНРП-гэй, Советскэ Союзай, МНР-эй шиидэнги байһаниинь хөөрэлдөөнүүдэй үедэ онсолон тэмдэглэгдэв.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр И. Т. Новиков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо нүхэр В. В. Кузнецов хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Ставрополиин дүй дүршэл

ГАЗАР ҺАЙНААР ХЭРЭГЛЭХЭДЭ

СТАВРОПОЛЬ, июниин 1. (ТАСС-ай тусхай корреспондентнүүд В. Калишевский, К. Миценко). Ставрополиин талануудта үбһэ хуряалга түлэг дундаа. Гурба мянга гаран агрегадуудые механизаторнууд үбһэ хуряалгада гаргаа. Энэнь нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин олон. Аадар бороогой ехээр ородог байгаашье һаа, хизаарай ажахынууд 700 мянган тонно сенаж бэлдэжэ үрдеэ. Жэлэй даалгабари дүүргэгдээ. Тэрэшэлэн 60 мянган тонно үбһэнэй гурил бэлэдхэгдэһэн байна. Промышленна ёһоор мал ажал эрхилэлгын асуудалаар боложо байһан бүхэсоюзна семинарай түгэсхэлэй үдэртэ эдэ тоонууд дурдагдаһан байха юм.

Уһалагдадаг газар дээрэ таригдаһан үбһэ ногоо хуряалгые Труновска районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, айлшад хараа. Бусад олон ажахынууд шэнги энэ колхоз бүхы шухала болохо машинануудаар хангагданхай. Тэдэнэр үбһөө сабшана, баалнуудаа хуряажа, даража боогоод, һүри болгон ябтална. Заводой тусхай транспортировщигууд боолтотой үбһэнүүдые һүрилхэ газартань абаашадаг. Зургаан механизаторһаа бүридэһэн бригада нэгэ үдэрэй турша соо 25—28 тонно эрхим шанартай люцернын үбһэ бэлдэнэ.

Хизаарай бүхы ажахынуудай мал бүдүүн тэжээлые, белково-витаминна нэмэлтэнүүдые хэжэ буйлуулагданхайгаар эдидэг байха юм. Станцинууд болон тосхонуудта 1200 тэжээлэй цех болон заводуудшье бии. Грачевскэ районой XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо иимэ цехүүдэй нэгые семинарта хабаадагшад хараһан байна. Тус цех гурба һарын турша соо баригдажа, оройдоол 18 мянган түхэриг гаргашалагдаһан байна. Тус цех микроэлементнүүд болон шэнгэн дрожжоор буйлуулагдаһан хэршэмэл һолоомо болон үбһэ үдэр бүхэндэ 20 үлүүтэй тонно хүрэтэр бэлдэжэ гаргадаг.

Тэжээл бэлдэлгын технологи үдэр ерэхэ тудам нарижуулан һайжаруулагдана. Хони, ямаа үсхэбэрилгын бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институдай эрдэмтэдэй һанамжа дурадхалаар олон ажахынууд бутархай холимол тэжээл бэлдэдэг болонхой. Бутархай хүсэд эдинсэ тэжээл бэлдэхэ технологическа линитэй гурбан цехые Петровско районой Сараевай нэрэмжэтэ колхоздо семинарта хабаадагшад хараһан байна. Энэ цех часай турша соо гурбан тонно тэжээл бэлдэжэ гаргадаг. Тэндэ долоон оператор хүдэлдэг юм.

Хизаар доторхи колхоз хоорондын холимол тэжээлэй түрүүшын завод һүүлшын һонин болоно. Придгорно районой ажахынуудай мүнгэ зөөреэр энэ завод Пятигорско шадар баригдаһан байха юм. Энэ хадаа суудхэдээ 240 тонно эгээн лэ эдинсэ ехэтэй тэжээл буйлуулан гаргадаг автомадаар хүсэд зэбсэглэгдэһэн томо предприяти болоно. Мэргэжэлтэдэй тооложо үзэһэнэй ёһоор, энэ завод районой ажахынуудта 8 мянган тонно тэжээлэй орооһо таряа жэл бүхэндэ алмаха арга олгохо байна.

***

Промышленна ёһоор мал ажал эрхилэлгын бүхэсоюзна семинар мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэө. Түгэсхэлэй заседани дээрэ тэрээндэ хабаадагшад хараһан үзэһэн юумэнүүд тухайгаа хөөрэлдөө, мал ажал нэлэнхы томоор эрхилхэ, промышленна аргаар тэжээл бэлдэхэ талаар ставрополиинхидай гаргажа байһан хүсэлэл оролдолгые үндэрөөр сэгнээ. Энэ дүй дүршэл нютагай эрхэ байдалда тааруугаар оронойбусад районуудта хэрэглэгдэхэ байһаниинь сохомтой.

Конференци дүүрэбэ

РСДРП-гэй II съездын 70 жэлэй ойдо зорюулагдан эмхидхэгдэһэн оронойбүхы ленинскэ музейнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй научна конференциие В. И. Ленинэй түбэй музей Москвада эмхидхэһэн байгаа. Энэ конференци июниин 1-дэ дүүрэбэ. СССР-эй революциин түбэй музейн, гүрэнэй түүхын ба Москвагай түүхын-революционно бусад музейнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд конференцидэ хабаадаа.

(ТАСС).

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХАЛАН АБАЛСАБА

...публикымнай промышленно... транспортын мастернуудай ...эн Улаан-Үдэдэ хоёр үдэрэй ...да боложо үнгэрбэ. Тэрээн...0 гаран хүн хабаадалсаа. ...эдбэрие эмхидхэхэ, хүдэл...эдые хүмүүжүүлхэ үүргэтэй ... шатын эдэ хүтэлбэрилэгшэд ...ршэлөө хубаалдан, һанал ...о андалдан хөөрэлдэбэд.

...рүүшын үдэр олон завод, фаб...удай мастернууд бүлэг бү...олон хубааржа, республикынгаа нийслэл Улаан-Үдын предприятинуудаар ябажа, үйлэдбэриие эмхидхэхэ дүй дүршэлтэйнь танилсаһан байна.

Мастернууд республикымнай түрүү предприятинууд болохо авиазавод, «Электромашина», «Теплоприбор», локомотив-вагон заһабарилгын заводууд, нарин сэмбын болон нооһо сэбэрлэн угаадаг фабрикануудта ошожо хараа.

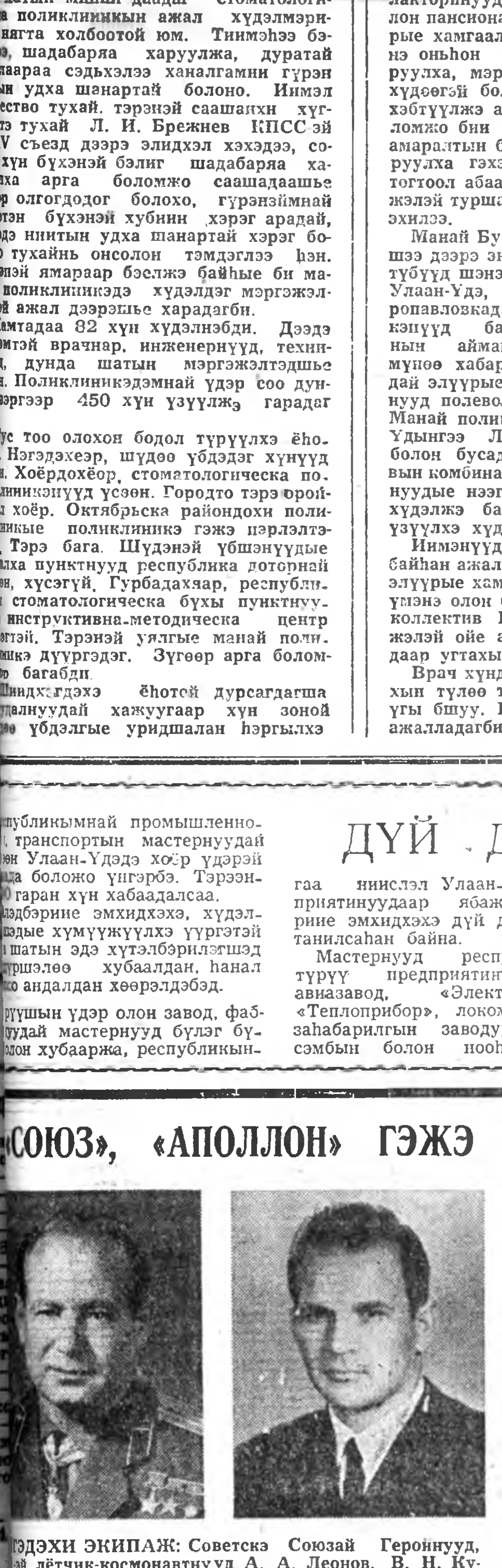
Хоёрдохи үдэрынь тэдэнэр ЛВРЗ-гэй Соёлой ордон соо суглараа.

«Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ мастернуудай дүүргэхэ үүргэ тухай» элидхэл партиин обкомой секретарь В. Г. Бирюков хэбэ. Һүүлээрнь мастернууд хойно хойноһоо ендэр дээрэ гаража, элидхэл зүбшэн хэлсэһэн, өөһэдынгөө дүй дүршэл, Улаан-Үдын предприятинуудта хараһан, танилсаһан юумэ тухайгаа зүбшэн хэлсээ.

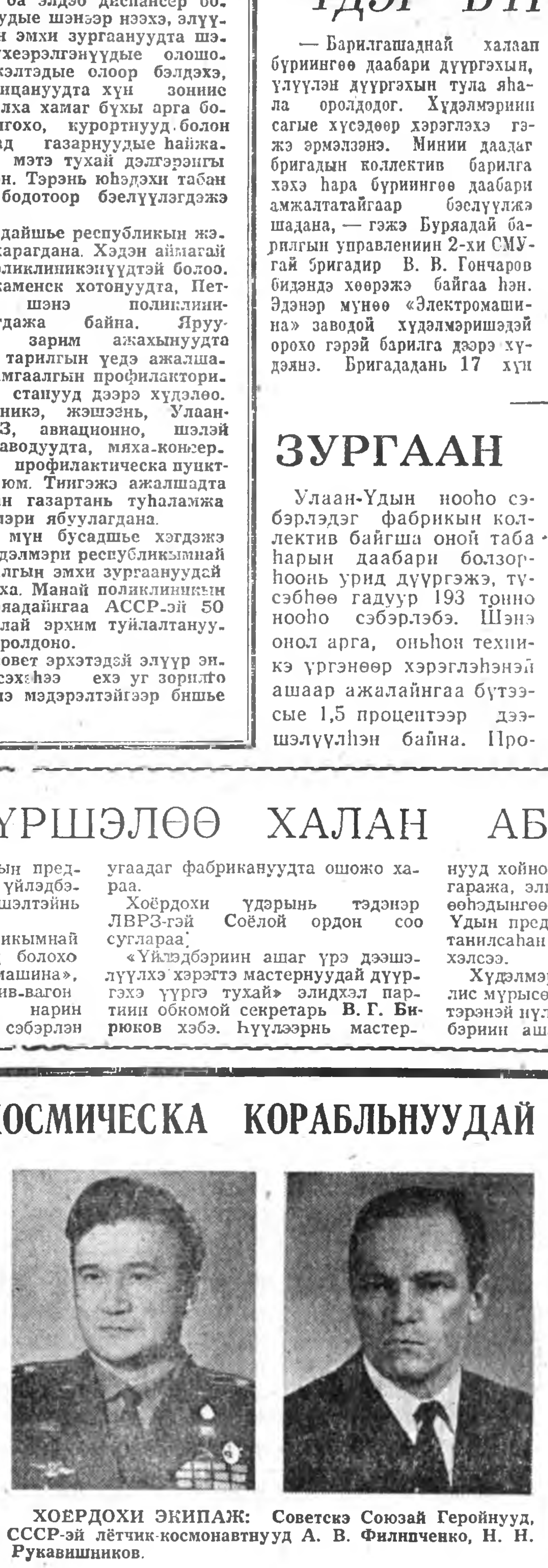
Хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрэнэй нүлөө дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ һайжаруулха хэрэгтэ мастернуудай дүүргэдэг, дүүргэхэ ёһотой үүргэ тухай ехэ хуралдаан болоо. Олон мастернууд хараһан предприятинуудай дүй дүршэлые һайшааһан, өөһэдынгөө ажаглалта хэһэн, үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байна.

Тэдэнэр зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы дурадхалнуудые баталан абаа. Зүблөөнэй һүүлдэ ехэ концерт харуулагдаа.

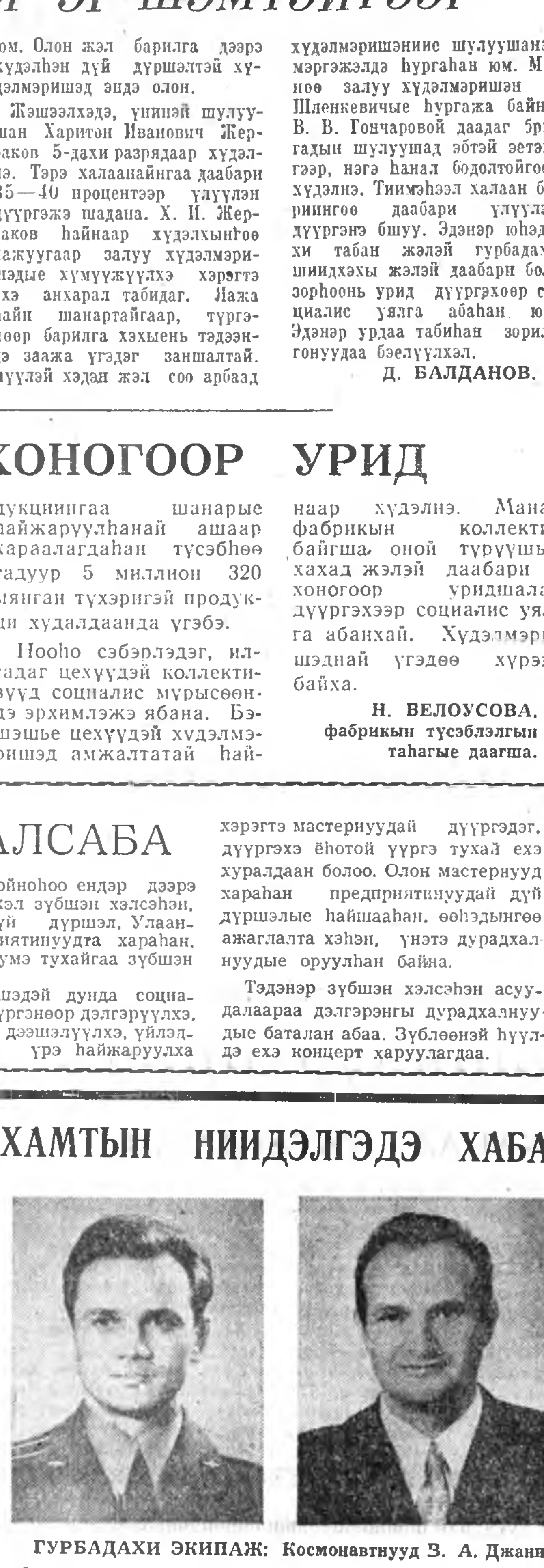
«СОЮЗ», «АПОЛЛОН» ГЭЖЭ КОСМИЧЕСКА КОРАБЛЬНУУДАЙ ХАМТЫН НИИДЭЛГЭДЭ ХАБААДАХА СОВЕТ ЭКИПАЖНУУД

...ГЭДЭХИ ЭКИПАЖ: Советскэ Союзай Геройнууд, ...эй лётчик-космонавтнууд А. А. Леонов, В. Н. Кубасов.

ХОЁРДОХИ ЭКИПАЖ: Советскэ Союзай Геройнууд, СССР-эй лётчик-космонавтнууд А. В. Филипченко, Н. Н. Рукавишников.

ГУРБАДАХИ ЭКИПАЖ: Космонавтнууд З. А. Джанибеков, Б. Д. Андреев.

ДҮРБЭДЭХИ ЭКИПАЖ: Космонавтнууд Ю. В. Романенко, А. С. Иванченков.

ТАСС-ай фотохронико.

ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААНУУД

ХАЛУУНААР ҺАЙШААНА, ҮНДЭРӨӨР СЭГНЭНЭ

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан һаяхан болобо. «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын ажал ябуулга тухай» асуудал зүбшэн хэлсэһэн партиин Центральна Комитедэй апрелиин Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн асуудал партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад зүбшэһэн байна.

Энэ асуудалаар КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **Н. Б. Михеев**, аймагай «Ажалай туг» газетын редактор **Д. Б. Дашиев**, аймагай Соведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таһагые даагша **Н. А. Бричеева**, СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой директор **Р. Л. Бандеев**, XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, КПСС-эй обкомой гэшүүндэ кандидат **С. Д. Дашиева**, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай парткомой секретарь **Р. В. Никитков**, «Дружба» колхозой партийна бюрогой секретарь **П. С. Маланов**, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай барилгын материалнуудай цехэй хүдэлмэришэн **Ф. И. Туркина**, «Коммунизмын зам» колхозой түрүүлэгшэ **Ш. Ц. Цыренгармаев**, партиин райкомой секретарь **С. С. Бадмаев** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Тэдэнэр КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин Пленумэй баталан абаһан тогтоолые һайшаан дэмжэжэ байһанаа баяр баясхалантайгаар мэдүүлээ.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ талаар КПСС-эй XXIV съездын хараалһан асари ехэ программые бэелүүлхэ асуудалаар партиин ЦК-гай, тэрэнэй Политбюрогой, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй өөрынь үдэр бүри ябуулжа байһан хүдэлмэриие аймагай коммунистнууд, оло мянган ажалшад үндэрөөр сэгнэнэ, Коммунис партиин, Советскэ правительствын гадаадын политикые үнэн зүрхэнһөө һайшаана.

Аймагай промышленна предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэд бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы удха шанартай гурбадахи оной түсэбтэ даабаринуудые, абаһан уялгануудаа амжалтатай дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа, эрмэлзэл оролдолгоёо элсүүлэн ажаллажа байна. Энэ жэлэй түсэб, абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар олохон коллективүүд һайн үрэ дүнгүүдтэй ябана.

Партиин ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые гүн сэдьхэлһээ һайшааһан, бүрин түгэс дэмжэһэн удхатай тогтоол партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ нэгэн дуугаар абтаһан байна. Тэрэ тогтоол соо аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд хараалагдажа, КПСС-эй Центральна Комитедэй апрелиин Пленумэй гүнзэгы удхатай тогтоолые олониитэ ажалшадта тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулха талаар партийна эхин организацинууд уялгалагдаба.

«Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» Уласхоорондын ленинскэ шанда КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хүртэһэнтэй дашарамдуулан, тэрэниие хани халуунаар амаршалһан бэшэг партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад эльгээһэн байна.

Ф. ДУДАРЕЕВ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ ТҮНХЭНЭЙ СОВХОЗОЙ МОГОЙ-ГОРХОНОЙ ФЕРМЫН ТҮРҮҮ ҺААЛИШАН ЦЫРЕН ЖУГДУРОВНА КОМИССАРОВА.

К. ГАБАЕВАЙ фото.

ЭКОНОМИКО ШУДАЛНА

Гүрэнэй банкын республиканска конторын партийна организаци һуралсалай 1972-73 ондо хоёр жэлэй экономическа һургуули эмхидхэһэн бэлэй. Экономическа һуралсалай дүрбэн бүлэгтэ хамтадаа 137 хүн жэлэй туршада һуралсаба. Тус һургуулида ябагшад КПСС-эй политика, марксистско-ленинскэ теори, социалис экономико эрдэм наукын үндэһөөр хүтэлбэрилхэ тухай асуудалнуудые шудалаа. Гэхэтэй хамта, СССР-эй 50 жэлэй ойн баярай суглаан дээрэ партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн «Совет Социалис Республикануудай Союзай 50 жэлэй ой тухай» элидхэл, КПСС ЦК-гай апрелиин (1973 оной) Пленумэй тогтоолые шудалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдаа. Гүрэнэй банкын республиканска конторые эрхилэгшэ А. С. Адонин, тэрэнэй орлогшонор Ж. Н. Ринчинов, П. В. Бранчуков гэгшэд энэ асуудалнуудаар коллективэйнгээ урда элидхэлнүүдые хэһэн байна. Тэрэшэлэн республикын «Знания» бүлгэмэй лекторнүүд, Улаан-Үдымнай дээдэ һургуулинуудай багшанар Е. Р. Ринчинов, А. Г. Иванов, Э. Р. Раднаев болон бусадшье экономическа темэнүүдтэ хэды дахин лекцинүүдые уншаа. Экономическа һуралсал тухай асуудал партийна суглаан, партбюрогой заседани дээрэ табигдадаг байгаа.

Һуралсалай дүн гаргалгын хэшээл һаяхан үнгэрбэ. Экономическа шэглэлтэй һургуулиин шагнагшад Н. Н. Алферов, Е. Н. Рогов, Г. К. Подчуфаров, В. И. Серебряков. М. С. Гаврилов болон бусадшье программаар хараалагдаһан материалаа һайнаар ойлгоһоноо харуулба.

Н. БАЗАРОН

ЗАЛУУШУУЛ ОЙН ҺАЙНДЭРТЭ

Бурядай АССР-эй 50 ЖЭЛ

ТҮСЭБТЭ ТАБАН жэлэй шиидхэхы удха шанартай гурбадахи жэлэй даабариие болзорһоонь уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэл улам үргэдэжэ, эршэ шангатай боложо байна. Үнгэрһэн дүрбэ һарын дүн хаража үзэхэдэ, республикын промышленность продукци худалдаха түсэбөө 103 процент дүүргээ. Хүдөө ажахы дээрэшье яһала һайн үрэ дүн туйлагдаад байна.

Энэ амжалтада республикын комсомолшууд болон залуушуулай оруулһан хубита бии гээшэ. Бурядай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсахатаяа хамта, хүдэлмэриингөө сагые гүйсэд дүүрэн, бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхые эрмэлзэнэ. «Теплоприбор» заводой залуу слесарь Алексей Плюснин «табан жэлэй гурбадахи жэлэй даабариие юһэ һарын туршада дүүргэхэ» гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Тэрэ үүсхэлынь республикын олон предприятинуудта һайшаагданхай.

Жэшээнь, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой 600 гаран комсомолшууд түсэбтэ даабаряа 2—3 һараар уридлан ажаллажа байдаг. Тиихэдэ «Электромашина» заводой зуугаад шахуу залуу хүдэлмэришэд мүнөө июлиин даабари бэелүүлнэ. Авиазаводой Олег Кудряшовой, Владимир Березовскиин, Афеноген Заморозовой, ЛВРЗ-гэй Валерий Бабуевай, Евгений Цымбилюгей, Анатолий Сотниковой, «Теплоприбор» заводой Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ заводой Валентина Тютринагай болон бусадай хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай коллективүүд ажалай үльгэр жэшээ харуулна, абаһан социалис уялгадаа угаа харюусалгатайгаар хандана.

Хүдөө ажахы дээрэ хүдэлдэг залуу үетэн мүн лэ яһала һайнаар ажаллана. Энэ жэлэй үбэлжэлгын хаһын хэды хүшэр байбашье, залуу олон малшадай амжалта баясуулна. Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө, мал ажалай продуктнуудые ехээр абахын түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ залуу малшад эдэбхитэйгээр оролсонхой.

Хяагтын аймагай Алтайн совхозой комсомол-залуушуулай һү һаалиин фермын коллектив үбэлэй һаранuудта һү ехээр һааха мүрысөө республика доторoo үүсхээ һэн. Энэ үүсхэлыень КПСС-эй обком һайшааһан юм. Залуушуулай тус коллектив абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай. Алтайн һаалишадай үүсхэл хэдэн арбаад коллектив дэмжэнхэй. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозой хоёрдохи отделениин залуушуулай хүдэлдэг һаалиин фермынхид нэгэдэхи кварталай дүнгөөр ажахы, аймаг доторoo түрүүлээ. Тиигэжэ КПСС-эй райкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртэһэн байха юм.

Шиидхэхы жэлэй һарын, кварталай түсэб дүүргэһэн тухайгаа хэдэн зуугаад хүбүүд, басагад комсомолой райкомдо болон обкомдо элидхэнэ. «Зуутан» гэжэ суутай болоһон залуу хонишодой жэлһээ жэлдэ улам олон боложо байһаниинь һайн.

Гэхэтэй хамта республикын комсомолшууд болон залуушуулай һайн хэрэг тухай, мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, социалис уялгануудаа амжалтатайгаар тэдэнэй бэелүүлжэ байһан тушаа тогтохотоёо хамта, олон залуу хүдэлмэришэднай һанаһанда хүрэжэ хүдэлмэрилдэггүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёһын тэдысэ хайдадаг, ажаллахада таатай зохид эрхэ байдал хангадаггүй, даа һан хэрэгээ харюусалгагүйгөөр бэелүүлдэг баримтануудай ушардаг байһые ВЛКСМ-эй обком мэдэрнэ. Гээгдэнги байдалтай залуушуулай коллективүүдэй, зарим хүдэлмэришэдэй ажалые шэнжэлжэ үзэхэдэ, илангаяа журамай, үйлэдбэриин эмхидхэлэй һулаһаа нимэ юумэн тохёолдоно гэжэ элирхэйлэгдэнэ.

Тиимэһээ партийна, профсоюзай органуудай хүтэлбэри доро республикын комсомолой организацинууд ажалай журам бэхижүүлхэ, ажалда гүн сэдьхэлтэйгээр хандадаг байхаар залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулха уялгатай. Үшөө 1920 ондо РКСМ-эй III съезд дээрэ В. И. Ленин «Залуушуулай союзуудай зорилгонууд» тушаа хэлэхэдээ, залуушуулай Коммунис Союз хадаа бүгэдэниие залуу наһанһаань үнэн сэхээр, ажалдаа журамтай байдагаар хүмүүжүүлхэ ёһотой гэжэ заабарилаа һэн. Тэрэ заабариие бэелүүлэн, өөрынгөө коллективэй үмэнэ харюусалгатай байһанаа гүйсэд мэдэрдэг байха эрилтэ комсомолой организацинууд залуу хүн бүхэндэ табиха зэргэтэй. Гансал үйлэдбэриин түрүүшүүлые бүридхөөд байха бэшэ, харин зарим коллективүүдэй юундэ гээгдэлдэ ородогыень элирхэйлхэ, тэдэнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ жагсаха ябадалдань туһалалсаха, нормоёо дүүргэдэггүйшүүлтэй, үйлэдбэриин журам эбдэгшэдтэй эрид шууд тэмсэхэ уялгатайбди.

Журам сахилгын, хүдэлмэриин сагые ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ асуудалнуудай онсо удха шанартай байһые мэдэрэн, ВЛКСМ-эй Центральна Комитет апрель — июнь һаранuудай туршада «Комсомолой прожекторэй» бүхэсоюзна шалгалта үнгэргэхэ тухай шиидхэбэри абаа һэн.

Энэ шалгалта эмхидхэхэдээ, комсомолой комитедүүд олониитэ залуушуулые үргэнөөр хабаадуулха гэжэ оролдохо байна. Тиигэжэ ажалай журам эбдэхэ, эзэн бусаар али бүхы хэрэгтээ хандаха ябадалнуудтай эрид шууд тэмсэхэ үндэһэ һуури байгуулха зэргэтэй. Ажалдаа гээгдэжэ ерэхэ, һамшаха, голодоһо гаргаха, түхеэрэлгын хүдэлсэ һуладуулха гэхэ мэтын нэгэшье баримтые комсомолой коллективэй дунда зүбшөөнгүй үнгэржэ яашье болохогүй.

Шалгалтын үедэ элирхэйлэгдэһэн дутуу дунда зүйлнүүдые дары усадхаха хэмжээнүүдые хараалха, үйлэдбэриин журам бэхижүүлхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэг хангаха эрилтэ нэгэн доро табигдана. Гадна залуу хүдэлмэрилэгшэдэй өөһэдынгөө мэргэжэл, эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь туһалха, үйлэдбэриин эмхидхэл һайжаруулха, тэдэнэй ажаллахада таатай зохид эрхэ байдал тогтоохо гээшэ шухалада тоологдоно. Сэхыень хэлэхэдэ, барилгын зарим эмхинүүдэй, зарим предприятинуудай залуу хүдэлмэрилэгшэд хэдэн жэлэй туршада разрядаа дээшэлүүлхэ, техническэ болон юрэнхы һургуулиин эрдэм шудалха гэжэ оролдодоггүй байна бшуу. Жэшээнь, барилга-хабсаралгын 397-дохи поезддо 130 гаран залуушуул, комсомолшууд хүдэлдэг юм. Тэдэнэй 60 хүниинь техническэ мэргэжэл шудалха училищи дүүргэһээр 2—3 жэл болоо. Гэбэшье тэдэнэрэй олонхинь мэргэжэлээ дээшэлүүлээгүй байха юм. Иимэ ушарнууд промышленна зарим предприятинуудта үзэгдэнэ.

Үйлэдбэри дээрэ ажаллажа байһан хүдэлмэриин наһа гүйсөөгүйшүүлдэ бидэ анхаралаа онсо хандуулха ёһотойбди. Энэ талаар локомотив-вагон заһабарилгын, авиационно заводуудай ВЛКСМ-эй комитедүүд эдир хүдэлмэрилэгшэдые халуун анхаралаар хүреэлдэг, тэдэнэртээ нүхэр ёһоной туһа хүргэдэг байһаниинь жэшээ абамаар хэрэг гэжэ тоолонобди. Коллективтэ ороһон шэнэ залуушуулые коллективэй түүхэтэй, ажалай ёһо заншалнуудтай танилсуулдаг, эгээл дүршэлтэй хүдэлмэришэдые ажалайнь багша болгон томилдог. Жэшээнь, ЛВРЗ-дэ хүдэлмэриин наһа гүйсөөгүй 316 хүбүүд, басагад хүдэлжэ байдаг юм. Заводой эдир хүдэлмэришэдэй дунда хүдэлмэри ябуулха ажалай ветерануудай совет байгуулагданхай. Тэрэ соведые кадрнуудай таһагай начальнигай орлогшо Г. Д. Меркушев толгойлдог байна.

Гэхэтэй хамта барилгын эмхинүүдэй, транспортын предприятинуудай, худалдаа наймаанай, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын олон эмхи зургаануудай комсомолой организацинууд иимэ хүдэлмэри эмхидхэдэггүй байһаниинь гэмшэлтэй. Эдэл газарнуудта ажалай журам үлүүсэ һула.

Ажал хэрэгтээ үнэн сэхэ, журам нарин нягтаар сахидаг байхаар залуу хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомолой организацинуудай үзэл сурталай, ниитэполитическэ хүдэлмэриин гол шухала һалбаринь болоно. Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын, прибор бүтээлгын, «Электромашина» заводуудай болон бусадай комсомолой организацинууд элдэб арга дүршэл хэрэглэн, эдир хүбүүд, басагадай дунда хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулна, журам шангатай, сэсэн ухаатай, үнэн сэхэ хүнүүд болгон хүмүүжүүлхын тула оролдолго гаргана. Коммунис ажалай ударнигай, эрхим мэргэжэлтын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө, мүрысөөн ажалай ёһо заншалай үг залгамжалуулха шэнжэтэй хүдэлмэри онсо удха шанартай байһанаа гэршэлээ. Нарин сэмбын фабрикада хүдэлдэг 229 хүбүүд, басагад коммунис ажалай ударник гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. 300 хүн энэ нэрэ зэргын түлөө тэмсэжэ байна. Ажалай журам эбдэһэн бишыханшье ушар эрхэ бэшэ цехэй, халаанай комсомолой суглаан дээрэ, комитедэй заседани дээрэ зүбшэгдэдэг, зохихо хэмжээн абтадаг.

Тиигэн тэхэдэ, комсомолой зарим организацинууд ажалай журам эбдэхэ ябадалтай тэмсэлдэ анхаралаа һулаар табина, дутагдалай ушар удхань элирхэйлэгдэнэгүй. Залуу хүдэлмэришэдэй хэрэглэхэ ажалай зэмсэг, материал, запас частьнууд дуталдадаг байха юм. Тэрэнһээ уламжалан. хүдэлмэриин сагай хиидэ хосорхо ушар тохёолдоно Иимэ байдал ажалай журам бэхижүүлгэдэ яагаад нүлөөлбэ гээшэб?

Мүнөө республикымнай колхоз, совхозуудта хабарай тарилгын хүдэлмэри түлэг ябажа байна. Энэ ехэ харюусалгатай хаһа. Эгээл энэ үедэ комсомолой организацинууд. «Комсомолой прожекторэй» штабууд хүдэлмэрээ эдэбхижүүлхэ, социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ, тарилгын шанар хиналта дороо абаха, техникэ болон хүдэлмэриин саг гүйсэд хэрэглэхэ хэрэг эмхидхэлсэхэ уялгатай.

Тиимэ зорилгын табигдаад байхада, ВЛКСМ-эй зарим райкомууд хабарай тарилгада хабаадалсажа байһан залуушуулай хүдэлмэриие хиналта дороо абанхай, тэдэнэй дунда мүрысөө саг сооһонь эмхидхэһэн, райкомой дэргэдэ тусгаар штаб бии болоһон байна. Гансахан Бэшүүрэй аймагта комсомол-залуушуулай 100 гаран агрегат эмхидхэгдээд хүдэлжэ байнхай. Тэндэ 700 шахуу хүбүүд, басагад ажаллана. Комитедүүдэй зарим секретарьнар өөһэдөө трактор жолоодоно, комсомол-залуушуулай агрегадуудые хүтэлбэрилнэ. Бодонгуудай совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Дашибал Санжиев комсомол-залуушуулай агрегат даажа абахатаяа хамта, үдэрэй нормын дүүргэлгые 150 процентһээ дээшэнь гаргахабди гэжэ уялга абаа.

Республикымнай ниислэлэй хүбүүд, басагад хабарай тарилгын хүдэлмэриин онсо удха шанартай байһые мэдэрхэтээсэ хамта, энэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые али боло хоор оруулалсахые хүсэнэ. Нигэжэ Бурядай хүдөө ажахын институдай 200 шахуу комсомол студентнэр мүнөө колхоз, совхозуудта ошожо, таряалан дээрэ механизаторaар гү, али сеялкэшэнээр хүдэлжэ ябана.

Совет залуушуулай бүхэсоюзна фестивальда бэлдэхэл түгэсхэлэйнгөө шатада хүрэжэ ерэбэ. Энэ фестивалиин хүндэлэлдэ зорюулан, Буряад ороной комсомолшууд абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө, түрэл республикынгаа тогтоһоор 50 жэлэй ойдо ажалай һайн бэлэг бэлдэхын түлөө сухаришагүй тэмсэнэ.

В. РАДНАЕВ,
ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь.

Красноярскын торгон бүдэй комбинадта З. Ф. Сафонова 75 станок хангаха гэһэн үүсхэл гаргаба. Тэрэниинь Валентина Фроленко, Екатерина Колесникова гэгшэд халуунаар дэмжээ. Тэдэнэр жэлэйнгээ даабари декабриин 17—19-дэ дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 40 мянган метр бүд нэхэн гаргаха гэһэн уялга абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Н. Фроленко ажалдаа.

ТАСС-ай фотохронико.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ

ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛЫНЬ ДЭЭШЭЛЭЭ

КПСС-эй XXIV съездын, соёл сурталай хүдэлмэриин асуудалнуудаар КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолнуудые бэелүүлэн, Хяагтын аймагай партийна организаци энэ жэлдэ коммунистнууд болон партийна бэшэ хүнүүдэй һуралсал һайжаруулхын тула нилээд ехэ юумэ хэһэн байна.

Һуралсалай энэ жэлдэ аймаг доторнай 123 политһургуули, кружок болон теоретическэ семинар эмхидхэгдэһэн юм. Политическэ һуралсалда хабаадуулагдаһан 3500 хүн Ленинэй зохёолнуудые, партиин XXIV съездын табиһан теоретическэ ба политическэ удхатай шухала асуудалнуудые, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанай документнүүд болон материалнуудые шудалаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй «Совет Социалис Республикануудай Союзай 50 жэлэй ой тухай» элидхэл соо заагдаһан теоретическэ ба политическэ шухала тобшололнууд политическэ һуралсалай хэшээлнүүдэй удха шанарые улам баяжуулһан байна гээд зааха хэрэгтэй.

Коммунистнууд болон партийна бэшэ хүнүүд СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярай суглаанай материалнуудые, национальна асуудал тушаа марксистко-ленинскэ теори, ажалшадые патриотическэ ба интернациональна хүмүүжүүлгын асуудалнуудые ехэтэ һонирхожо шудалһан байна.

Пропагандистнуудые шалгэн абаха асуудал зүбөөр шиидхэһэн ушар политическэ һуралсал амжалтатайгаар үнгэрһэхэ хэрэгтэ нүлөөлөө. 123 пропагандистһаа 95 хүниинь дээдэ һургуулитай, дүй дүршэлтэй болоһон зон. Энэнэй ашаар идейно-теоретическэ үндэр хэмжээндэ хэшээлнүүд үнгэрдэг болоо.

Аймагай ажахынуудай партийна организацинууд программаар хараалагдаһан материалнуудаа амжалтатайгаар шудалжа, һуралсалайнгаа жэлые эдэбхитэйгээр түгэсхөө. Наушки станциин узелай партийна организаци «Экономическа эрдэмэй үндэһэ һуури шудалдаг һургуули» (пропагандист Ф. Е. Братущенко), хэлхээ холбооной узелда (пропагандист С. Ю. Гонсорунов), Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо (пропагандистнууд В. В. Башинхаев, В. К. Хабдаев, Д. В. Батомункуев), «Родина» колхозой политическэ гэгээрэлэй һургуулинууд (пропагандистнууд В. Н. Котоманов, Н. Е. Семёнов, Б. М. Коновалов, Н. М. Степанов) болон бусадшье һургуулинуудта хэшээлнүүд һайнаар үнгэргэгдэжэ байгаа.

Бэрхэ пропагандистнуудай дүй дүршэлые олоной хэрэг болгохо гэжэ оролдодогбди. 1971—1972 оной һуралсалай жэлдэ «20 жэл соо пропагандистын тушаалда» гэһэн түсхай хуудаһа гаргаад, Ехэ-Худэриин партийна организациин пропагандист А. Д. Терёшкинагай дүй дүршэл согсолһон байнабди. Тиихэдэ энэ жэлдэ аймагай газетын хуудаһанда Наушки станциин партийна организациин пропагандист Ф. Е. Братущенкын дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр бэшээ һэмди. Гэхэтэй хамта политическэ һуралсалай асуудалнуудта зорюулагдаһан 29 статья тус газетын хуудаһанда жэлэй туршада толилогдоо.

Һуралсалай жэлэй туршада КПСС-эй райкомой бюрогой, эхин организацинуудай партийна суглаан, аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ политическэ һуралсал тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн, зохихо тогтоолнууд баталагдан абтаһан байна. КПСС-эй райком, парткомуудта «политическэ һуралсалай байдал тухай» асуудал хэдэ дахин зүбшэн хэлсэгдэһэн байха.

КПСС-эй райком партийна һуралсалые ходо шахуу хиналта дороо байлгаа. Партийна эдэбхитэдые бүлэг бүлэгөөрнь партийна эхин организацинуудта эльгээжэ, шалгалтада хабаадуулдаг байгаабди. Тиимэ бүлэгүүд һарэ бүхэндэ райкомой урда тоосоог һэн.

Гэхэтэй хамта партийна комитет методическэ соведүүд, политическэ гэгээрэлэй кабинет пропагандистнуудта саг үргэлжын туһаламжа хүргэжэ байгаа. Витринэнүүд, номой выставкэнүүд, тоо, баримтанууд болон бусадшье олон онгоо арга хэрэглэдэг болоһон байнабди. Райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедэй методическа соведтэ 9 хүн тоологдодог байгаа. Методическа соведэй гэшүүн бүхэндэ партийна организаци даалгагдаһан юм. Тэдэнэр колхоз, совхозууд болон предприятинуудай коллективүүдтэ оло дахин ошожо, пропагандистнуудай ажалда туһалдаг, политическэ һуралсалда хабаатай асуудалнуудые бэлдэхэдэнь, КПСС-эй райкомдо туһалдаг болоһон байна.

Аймагаймнай промышленна предприятинууд, колхоз болон совхозуудтамнай коммунис ажалай 24 һургуули бии байгаа, тэндэмнай 700 гаран хүн экономическа эрдэмээ дээшэлүүлээ.

«Ажалшадай экономическ... һуралсал һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые ... дэһэлэн, экономическа һура... сал һайжаруулха, удха шана... рынь дээшэлүүлхэ талаар ма... най аймагай партийна органи... заци зарим тэды хэмжээ ябуул... ганнуудые бэелүүлээ. Һуралса... лай жэлэй туршада ман... экономико шудалдаг һургуул... нуудай шагнагшад экономиче... ска эрдэмэй теори һайна... ойлгодог болоо.

Тэрэшэлэн пропагандистнуу... шагнагшадайнгаа эдэбхи ү... хэл бадаруулхын, һонирхуу... хын тула нютаг нютагай ма... териалнуудые хэрэглэдэг, т... рүү дүй дүршэл тухай хөөр... дэг, коллективэйнгээ үйлэд... бэриин хэрэгүүдтэй танилсуу... даг һэн. Жэшээлхэдэ, Хяагт... бүд нэхэлгын фабрикада ком... мунис ажалай 8 һургуули б... гуулагданхай. Эдэ һургуули... ябагшад — гол түлэб зал... хүдэлмэришэд түсэбтэ таба... жэлэй гурбадахи жэлдэ кол... лективэй дүүргэхэ зорилго... нуудые тайлбарилан ойлгуул... хэрэгтэ хабаададаг болоо. Т... дэнэй олонхинь — үйлэдбэри... түрүүшүүл, коммунис ажал... ударнигууд.

Зүгөөр хүдэлмэришэд бол... колхозникгуудай экономиче... һуралсалда дутагдалнууд б... гээд хэлэхэ хэрэгтэй. Ажал... дан политическэ ба экономи... ческа эрдэм мэдэрэлые саа... дань һайжаруулха талаар па... тийна организацинуудай х... дэлмэри тухай асуудал зүбш... хэлсэһэн аймагай парти... эдэбхитэдэй суглаан дэ... энээн тухай хэлэгдэһэн бай... Апрелиин 23—25-да поли... ческэ һуралсалай түгэсхэл... хэшээлнүүд болоо. Эдэ хэшэ... нүүдһээ урид пропаганди... нуудта түгэсхэлэй хэшэ... яажа үнгэргэхэ тухай, хэш... лэй түхэл маяг тухай семи... үнгэргөө һэмди.

Һургуулинуудай, теоре... ческэ семинарнуудай шагн... шад жэлэй туршада эрд... мэдэрэлээ дээшэлүүлжэ, ид... но-политическэ хэмжээгээ д... садхаа, гээд түгэсхэлэй ... шээлнүүд эли тодоор гэрш... бэ.

Партиин райком полити... скэ һуралсалай жэлэй дүн... лые гаргахадаа, политиче... ба экономическа һуралса... бии байгаа һайн зүйлнүү... ень, дутагдалнуудыень ... солхо, шэнэ жэлдэ үшөө ... наар, үшөө үндэр хэмжэ... һуралсал эмхидхэхэ хэм... ябуулгануудые хараалха ... һаниинь дамжаггүй.

А. ЗАДОРОЖНЫЙ,
КПСС-эй Хяагты... райкомой партийн... гэгээрэлэй кабинеды... даагш...

Совет орон доторнай

КАСПИ РУУ КАНАЛ ТАТАГДАНА

АШХАБАД. Копетдагай уһанай сөөрэмдэ — Каракумай каналай дүрбэдэхи ээлжээнэй эхиндэ уһа гаргаха ехэ барилга эхилбэ. Эндэ тогтоогдохо хэмэл далайһаа республикын баруун районуудай газар руу секундын турша соо 140 кубометр уһан урдаха юм. Түрүүшын хэдэн кубометр уһан 1974 ондо энээн руу залагдаха.

Канал баруулжаа малтагдажал байна. Дүрбэдэхи ээлжээнэй һубаг гаргажа байһан механизаторнууд болон тэһэлэгшэд 965-дахи километртэ ажал хэжэ эхилбэ.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Каракумай канал Геоп-Тепе хүрэтэрхи газарые ундалуулаа. Аму-Дарьяһаа гараһан хэмэл мүрэн 860 километртэ үргэлжэлнэ. Шэнэ болон урдань хахалагдадаг байһан 750 мянга гаран гектар газарые энэ мүрэн ундалуулаа. 12 томо, гол түлэб хлопок ургуулдаг совхоз мүрэн шадар эмхидхэгдэн байгуулагдаа.

Туркмениин хлопогой хоёрдохи тонно бүхэн мүнөө Каракум мүрэнэй эрьеэр оруулагдана. Эндэ таряан, овощ, тэжээл таригдадаг.

Энэ табан жэлэй турша соо канал Кызыл-Арвадые уһаар хангаха. Һүүлэй һүүлдэ Аму-Дарья Каспиин далайтай холбогдохо юм. Тиихэдэ агууехэ хэмэл мүрэн 1400 километр утатай болохо байна.

ДОНЕЦКЭ ОБЛАСТЬ... «Трудовая» шахтын нүүрһ...шэд Кузбассай «Октябрь...ская» шахтынхидтай хам... барисаатай болонхой. бэ... бэедээ айлшалалсажа бай...даг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кузбас...һаа ерэһэн айлшад «7 ноя...ря» шахтын механизаторнуу...дай бригадир Социалис Ажа...лай Герой Д. К. Придачен...ко, «Октябрьская» шахты...комбайнай машинист Н. И. Антонов (зүүн гарһаа хоёр...дохи, гурбадахи) «7 ноябр...» шахтын бригадир А. Т. По...пов (баруун гарһаа хоёрдо...хи) гэгшэд «Трудовая» ша...хтын нүүрһэшэдтэй хөөрэл...жэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ИНДУСТРИТА УРААЛ АЛЬГА ТАШАА

Буряадай искусство, литературын туйлалтануудые Свердловско областьдо харуулhан үдэрнүүд

УРААЛАЙ газар дайда дээрэ болоhон уулзалганууд хэзээдэшье мартагдахагүй. Хани нүхэдэй халуун амар мэндэ, баяртай энеэбхилэл, баглаа hайхан сэсэгүүд — гурбан үдэрэй туршада болоhон уулзалгын ёhотой гэршэнүүд.

Ураал... Социалис Ажалай Герой, уран зохёолшо Цокто Номтоевич Номтоев нэгэ уулзалга дээрэ иигэжэ хэлэбэ: «Сибирь дайдын зэндэмэни, Буряад ороной тунгалаг нюдэн гэжэ Байгал далайе бидэнэр нэрлэнэбди. Мүнөө Ураалай газар дайдатай, хүн зонтой, тэрэнэй асари ехэ үүсхэлтэй танилсажа байхадаа, иимэ үгэнүүдые хэлэнэбди: «Бидэнэр Москва хотые уужам дэлгэр Эхэ ороноймнай зүрхэн гэжэ нэрлэдэг hаа, Ураалые ороноймнай булад балсангууд гэжэ хэлэхэ болонобди». Зүб даа. Эндэ Ураал дээрэ ерээд байхадаа, Эхэ оронойнгоо хүдэр бэхиие, агууехэ байhые эжэ эхигүй мэдэрнэбди.

Свердловск, Асбест, Первоуральск, Нижний Тагил — эдэ хотонуудта Буряадай искусство, литературын түлөөлэгшэд айлшалаа. Хаанашье ябахадамнай, хүндэтэй халуунаар бидэниие угтажа абаа. Асари томо заводууд болон фабрикануудые бидэндэ харуулаа. Алдар солото Ураалай хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэдтэй танилсажа баясаабди. Тиихэдэ республикымнай уран зохёолшод, композиторнууд, артистнууд, уран зураашадай харюусалга айхабтар ехэ байгаа.

Ураал... Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Эхэ ороноймнай хуби заяа шиидхэлсэhэн хүнүүд эндэл ажаллаа ха юм. Мүнөөшье Ураалай хүдэлмэришэн анги юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Тиимэл хадань Ленинэй орденто оперо, баледэй театраймнай, «Байгал» ансамблиин, уран hайханай коллективүүдэймнай артистнууд Свердловск хотын ажалшадта гоё hайхан концерт харуулхые оролдоо. Буряадай АССР-эй габьяата артист Ким Базарсадаев алдарта Байгал далай тухай, артист Леонард Шоболов үргэн дэлгэр Эхэ орон тухайгаа hүртэй гоёор дуулаба. Тиихэдэ СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоинород арадай дуу омог дорюунаар хангюурдаа! Буряадай искусствын мастернуудай уран бэлиг, шадабари тухай Свердловск хотын газетэнүүд дэлгэрэнгыгээр бэшээ hэн. Концертнүүдэй үедэ би зориюута зал соо орожо hуудаг байгааб. Тиихэдээ манай артистнууд Л. Сахьянова, О. Короткова, Е. Самбуева, Ю. Муруев, А. Павленко болон бусадай уран шадабариие үнэн зүрхэ сэдьхэлhээ hайхашаахыень, хүнүүдэй нэрьемэ альга ташалгаар угтахые харааб.

Уран зохёолшодтой болоhон уулзалганууд мүн лэ hонирхолтой байгаа. Уран зохёолшод Д. Жалсараев, И. Калашников, Н. Дамдинов, А. Бальбуров, Н. Балдано, Ц. Номтоев, Ц-Д. Дондокова, В. Петонов, М. Самбуев, Г. Чимитов гэгшэдэй хөөрөөнүүд, уран шүлэгүүд индустрита Ураалай хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэдтэй уулзалга ехэ hонин байба.

Уралмашзаводой туг дээрэ 6 орден хадаатай. Мүнөө үедэ энэ заводые «заводуудай завод» гэжэ нэрлэхэдэ алдуу болохогүй. Дэлхэйн капиталай оронуудай томо томо концернэнүүд энэ завод шэнги элбэг дэлбэг продукци гаргадаггүй байна бшуу. Жэшээлхэдэ, Япон ороной 4 мянган кубометр хэмжүүртэй домнотой байхадань, ураалайхид 5 мянган кубометр домно бүтээжэ байна бшуу.

Майн 23-най үдэр Луначарскиин нэрэмжэтэ академическа театр соо нэгэдэмэл концертын эхилхын урда тээ КПСС-эй обкомой секретарь А. А. Бадиев Буряадай АССР-эй түлөөлэгшэдэй зүгhөө үгэ хэлэжэ, хани халуунаар, аха дүү мэтээр угтаhан Ураалай ажалшадта баяр баясхалангаа мэдүүлбэ. Ураалай хүдэлмэришэн анги манайшье республикын хүдэлмэришэн ангиин бии болохо, хүдэржэхэ хэрэгтэнь ехэ туhа хүргэhэн, тиихэдэ зохёохы ажалтай мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хэрэгтэмнай ехэ үүргэ эндэхи эмхи зургаанууд, дээдэ hургуулинууд дүүргэhэн байна бшуу.

КПСС-эй Свердловско обкомой секретарь Л. Н. Понамарев, Верхисетскэ металлургиин заводой хүдэлмэришэн, Социалис Ажалай Герой М. К. Финогенов болон бусадай хэлэhэн үгэнүүд бидэнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгөө. Тэдэнэр бултадаа Буряадай АССР-эй ажалшадай 50 жэлэй туршада туйлаhан амжалтануудаар омогорхоно.

Дунда Ураалай түб — Свердловск хото түүхээр баян юм. Энэ хотодо ажаhууhан дүлэтэ большевик Яков Михайлович Свердлов революционно ажал хэрэгээ эндэhээ эхилээ.

Свердловск хотын геологическа музейдэ орохо дуратайшуул олон байха. Юуб гэхэдэ, энэл музей соо Ураалай шэлын дууhашагүй баялигуудые, үнэтэ шулуунуудые хаража болоно. Агуухэ эрдэмтэн Менделеевэй таблицын бүхы элементнүүд эндэ табяатай гэжэ хэлэмээр.

Свердловск хотые «хүдэлмэришэн ба сэрэгшэ» гэжэ дэмы нэрлэдэггүй. Энэнь үнэхөөрөөшье зүб. Юуб гэхэдэ, Эхэ ороноймнай хүндэ промышленностиин хүгжэлтэдэ энэ хотын ажалшадай оруулhан хубита ехэ байха. Тиигээдшье hүүлэй арбан жэлэй туршада Свердловск хото соёл культурын түб гэжэ дэмы бэшэ нэрлэгдээ. Эндэ, Ураалай консерваторидо республикымнай композиторнуудай олонхинь hуража гараа, оперо, баледэй театраймнай артистнууд эндэ дээдэ hургуули абаа. Свердловскын телестуди Буряад орон тухай олон фильмүүдые буулгаа. Жэшээлхэдэ, Буряадай искусство, литературын үдэрнүүдэй үедэ «Ургын hалбаржа байхада», «Нүүдэл фронт», «hүүлшын намналга» гэhэн фильмүүд Свердловск хотын кинотеатрнуудта харуулагдажа байгаа. Мүнөө эндэхи киностудиин хүдэлмэрилэгшэд Буряад орон тухаймнай документальна фильм республикымнай 50 жэлэй ойдо зорюулжа гаргаа. Мүн Буряадай искусство тухай телефильм буулгагдажа байна.

Совет, буряад литературын ветеранууд Намжил Балдано Елена Хоринская хоёрой уулзалга ехэл hонин байба. Елена Хоринская — манай нютагай хүн. Хори нютагта түрэhэн. Манай нютагта ажаhуухадаа, шүлэгүүдэ бэшэжэ эхилhэн. Энэ нүхэрнай түрэhэн нютагтаа шүлэгэй иимэ мүрнүүдые дамжуулхыемни захяа hэн:

Талын сэсэгүүдэй,
Тарялангай хоншуун
амисхаал,
Байгал далайн,
Бархан, Саянуудай
hэбшээн
Ураал шэлэ дээгүүр
Урин хабараар үлеэбэ.
Ураалайхид
Угтаа дабhа, талха
тэлээд...
Намда энэ үдэр —
Наартай ехэ hайндэр.
Нютагайнгаа хүнүүдые
угтаhан би,
Нюултагүй, хоёр дахин
баяртайб.
Мартаагүнө шамаяа, Буряадни,
Мандаhан наратай эдир
наhамни.

уулзахада, ехэ hонин байгаа. Энэмнай юрын хүн бэшэ. Социалис Ажалай Герой, Ленинэй шангай лауреат, Гүрэнэй шангай дүрбэ дахин лауреат. Эрдэмтэ, олон номуудай автор. Уран зохёолшоднай өөр тухайгаа хөөрэхыень энэ хүниие яhала гуйба. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

— Гайхалтайшье юумэн минии намтарта үгы юм. Эндэ түрөөб. Эндэ ФЗО дүүргээб. Тиигээд саашаа...

Энэ томо заводой цехүүд соогуур манай уран зохёолшод нилээд ябаа. hанаад үзыт. Энэ заводой коллектив Англи, Швеци, Баруун Германиин гүрэнүүдhээ, хамта дээрэнь, үлүү олон сорго бүтээн гаргана ха юм. Эндэ саг зуура соргонууд шудхагдаад гаража байха юм. Бүхы юумэн оньhон аргаар, автомадай хүсөөр бүтээгдэнэ.

Энэ городой соёлой ордон соо манай уран зохёолшод өөhэдынгөө шүлэгүүдые уншаа. Нэрьемэ альга ташалган зал соо удаан удаан замхаагүй.

Ураал дээрэ гурбан үдэрэй туршада болоhон уулзалгануудай үедэ хараhан, үзэhэнөө дэлгэрэнгыгээр бэшэхын, хөөрэхын аргагүй

Түрүүшымни шүлэг,
Түрүүшымни мүрнүүд —
тэндэhээ.
Буурал Буряадни,
Баяр баясхалангаа
шамдаа хүргэжэ,
Долоон үнгэтэ үүр
хираанаар
Доро дохин ёhолноб!

Первоуральск гэжэ хуушанай хотодо дүтэлжэ ябахадаа, иимэ хүшөө харабабди. Тэрэ хүшөө дээрэ нэгэ таладань «Ази», нүгөө таладань «Европо» гэжэ бэшээтэй. Зүб даа. Энэмнай дэлхэйн хоёр түбиин хилэ болоно гээшэ. Гэнтэ бидэнэр гайхан харашабабди. Ёhотойл Зэд хадын ээзи эхэнэр, өөрөө хадаhаа буужа ябаба. Тэрэ эхэнэрнай иигэжэ хэлэбэ:

— Мэндэ амар, хүндэтэ айлшад! Ураалай буурал дайдада ерэhэн таниие хани халуунаар амаршалан, дабhа, хилээмыемнай барихыетнай гуйнаб.

Уран зохёолшо Африкан Бальбуров тэрэ хүндэдэ хүртэбэ.

Первоуральск ехэ түүхэтэй. Новотрубна заводой директор нүхэр Даниловтай hэн тула энэ тобшохон тэмдэглэл соогоо миин лэ дурдаад гараха баатай болобоб. Хаанашье ябахадамнай, Ураалай хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд, олониитэ бидэниие баяртайгаар, аха дүүнэр шэнгеэр угтадаг байба.

Буряадай АССР-эй искусство, литературын туйлалтануудые Свердловско областьдо харуулhан эдэ үдэрнүүд хадаа сэсэн мэргэн ленинскэ национальна политикын илан мандаhые, манай ороной арадуудай агууехэ хани барисаае, тэдэнэй соёл культурануудай дүтэрхы, аха дүү мэтэ ойро болоhые эли тодоор харуулба бшуу.

Ураалай хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд Буряад ороноймнай ажалшадта халуун амар мэндые хүргэжэ, саашадаа улам амжалтатайгаар ажаллажа, халуун амар мэндые хүргэжэ, саашадаа улам амжалтатайгаар ажаллажа, юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө үреэл хүргэхые бидэндэ захиhан юм.

Ю. ИГУМНОВ,
манай тусхай корр.
Свердловск — Улаан-Үдэ.

БУРЯАД АРТИСТНАР СВЕРДЛОВСКЫН СЦЕНЭ ДЭЭРЭ.

В. ГАУЧЕНОВЭИ фото.

ХҮДЭЛМЭРИШЭН АНГИИН ҮГЭ:

С. КОЗЛОВ, Уралмашзаводой хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник (Свердловск хото): — **Манай заводой цехүүдтэ айлшад олоороо ерэдэг. Харин мүнөө Буряадай АССР-эй уран зохёолшодтой уулзабабди. Заhабарилгын - механическа цехэй улаан булан соо хүн зон гээшэ шэхээтэй шахуу байба. Тиихэдэ модельнэ цехтэ болоhон уулзалгада хүдэлмэришэд бүришье олон байгаа. Айлшаднай өөрынгөө уран зохёолой хүгжэлтэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Шүлэгүүдээ уншаа. Эдэ уулзалганууд хадаа Буряадай уран зохёолые мэдэхэ хэрэгтэмнай ехэ туhа болоно, Байгалай эрьеын арадай соёл культуратай hайнаар танилсабабди. Поэдүүд Николай Дамдинов, Цырен-Дулма Дондокова, Мэлс Самбуев гэгшэдэй шүлэгүүдые hонирхон шагнаабди. Үшөө иимэ юумэ хэлэхэ hанаатайб: танай республикын 50 жэлэй ойдо зорюулжа, ашагта малтамал абахада хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые эльгээгээбди. «УЗТМ» түхэлэй машинанууд буряад, ород арадуудай хани барисаан тухай ходо hануулжа байг лэ!**

Л. АРСЕНЬЕВА, Ураалай вагон бүтээлгын заводой хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник (Нижний Тагил хото): — **«Байгал» ансамблиин артистнуудтай бидэ үнинэй танилбди. Энэ ансамблиин ерэхэ бүхэндэ баяртай байдагбди. Мүнөө дахин уулзахадаа баhал зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэжэ, нэрьемэ альга ташалгаар угтабабди. Дуушадай гоё hайхан аялгануудые, эршэтэй, уян хатарнууд... Угалзатуулан оёгдоhон хубсаhанууд... Арадай аман зохёолhоо үндэhэлhэн удхатай, үгышье hаа мүнөө үеын гайхамшаг дэбжэлтын эршэ харуулhан хатарнууд буряад артистнуудай, хатаршадай уран бэлигые эли тодоор харуулна. РСФСР-эй габьяата артистка Чимита Шанюшкинагай дуулахые шагнажа hуухада, хадын горхоной шурьян урдаха, буряад эхэнэрнүүдэй сэдьхэл зүрхэнэй аялга, уняарта сэнхир талынтнай сууряан дуулдахадал гэнэ.**

Манай заводой хүдэлмэришэд вагонуудые бүтээдэг юм. Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө манай заводто социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүнөө бидэ шэнэ түхэлэй вагонуудые бүтээжэ байнабди. Иигээд hаяар танай түмэр замуудаар мүнгэлиг сагаан вагонуудай ябаа hаа, Нижний Тагил хотын хүдэлмэришэд халуун мэндээ хүргэжэ, искусство, уран зохёолойтнай хүгжэлтэдэ ехэ амжалта хүсэжэ байна гэжэ ойлгоорой.

И. СИВКОВ, Новотрубна заводой оператор (Первоуральск): — **(Мүнөө би таанадтай уулзахадаа ехэ баяртай байнаб. Юундэб гэхэдэ, уран зохёолшо Исай Калашниковай «Шэнэ сагай шэнжэ» гэжэ романиие hаяхан уншажа дүүргээ hэм. Мүнөө авторыень хаража, тэрээнтэй хөөрэлдэжэ байхада hонин. Би өөрөө Байгал шадар сэрэгэй алба хэhэнби. Тиихэ үедөө уран зохёолшын «hүүлшын сухарилта» гэжэ романиие уншаа hэм. Тиихэдээ Исай Калашниковтай үнинэй танил болонобди.**

ГАЗЕТЭНҮҮД ИИГЭЖЭ БЭШЭБЭ:

«Уральский рабочий» — Буряад дайдын үнгэ будагууд ехэл hайхан хаш даа. Концертнүүдыень хараhан хүнэй нюдэнэй урда иимэ зурагууд харагдахадал гэнэ: Байгалай номин хүхэ долгин, уняартан байhан сэнхир тала, тэрэнгиин ягаан сэсэгүүд, улаан тугай намилзаан. Нэгэдэмэл ехэ хоор Ленин багшын сэсэн мэргэн hургаалай яаха аргагүй зүбтэй байhыень магтана. hүртэ дуунай аялга дорюунаар зэдэлнэ. Ородууд, буряадууд—аха дүү арадууд, тэдэнэй хани барисаан хэмхэршэгүйгоор бэхижэнхэй. Буряадай искусствын түлөөлэгшэд, артистнууд ород соёл культурада ехэ дуратай байhанаа, хүгжэлтынгөө талаар дүтэрхы болоhоноо эндэ эли тодоор харуулаа. Жэшээлхэдэ, Буряадай АССР-эй арадай артистка К. Шулуновагай, СССР-эй арадай артист Л. Линховоиной ород арадай дуунуудые хангюурдахада, зүрхэ сэдьхэл хүдэлнэ.

...Үнгэрhэн 50 жэлэй туршада Буряадай уран зохёол ороноймнай мэдээжэ, болбосоронги литературануудай зэргэдэ гаража, үргэн олон уншагшадта хүндэтэй болонхой. Манайда айлшалжа ерэhэн уран зохёолшодой нэрэнүүд энээниие баталан гэршэлнэ. Тэдэнэй дунда мэдээжэ поэдүүд Николай Дамдинов, Цырен-Дулма Дондокова гэгшэд бии. Нэмэжэ хэлэхэдэ, Николай Дамдинов Свердловск хотын ажалшадта гансашье шүлэгүүдээрээ бэшэ, киносценаряараа мэдээжэ болонхой. Свердловскын киностуди тэрэнэй бэшэhэн сценаряар «Ургын hалбаржа байхада» гэжэ фильм буулгаа hэн.

«Вечерний Свердловск» — «hайхан сэсэгые шэртэн хара, hанаан зүрхыеш дулаасуулха» гэжэ арад зон хэлсэдэг. «Тэрэнги» гэжэ ансамблиин артистнуудай эршэтэй дорюун хатар харахадаа, сэдьхэл зүрхэн дулаасан хүлгэнэ. Энэ ансамбль 10-аад жэлэй туршада Буряадай АССР-эй уран hайханай коллективүүд соохоо эрхимынь гэжэ тоологдохол ёhоороо тоологдоно. Буряад арадай аман зохёолой удхаар зохёогдоhон «Хурын наадан» гэжэ хатар найман жэлэй туршада гүйсэдхэгдэнэ. Тиихэдэ эвенк арадай хатар hонирхолтой байна. Ансамблиинхидай гүйсэдхэhэн ород арадай хатарнууд сэдьхэл зүрхэ мүн хүдэлгэнэ.

...Буряад орондо хабарай сагта тэрэнги hалбаран сэсэглэдэг. Энэ hайхан тэрэнги Байгалай эрьеын газар дайдые шэмэглэнэ. Улаан-Үдын мяханай комбинадай соёлой ордоной дэргэдэхи арадай дуу, хатарай ансамбль «Тэрэнги» гэжэ гоё нэрэ дэмы абаа бэшэ ха юм. Үнэхөөрөө хабарай hайхан дуунуудай аялга шэнгээhэн, эршэтэ хатарай хүгжэмтэй баян программа энэ ансамбль харуулна...

«На смену» — Буряадай үндэhэ яhанай соёл культурын уран хурсаар мандаhые республикын композиторнуудтай болоhон уулзалга эли тодоор харуулаа. Композиторнууд Б. Ямпилов, Ж. Батуев, Д. Аюшеев, А. Андреев, Г. Дашипылов, С. Манжигеев, Ч. Павлов, Б. Цырендашиев гэгшэдэй зохёолнуудые шагнажа hуухада, түрэл арадайнгаа аялга дуунуудта тэдэнэй инаг дуратай байhаниинь, үндэр мэргэжэлтэй, шадабаритай болоhониинь тодоор харагдана. Тиихэдэ Буряадай уран зураашадай бүтээлнүүд бидэниие гайхуулаа. Жэшээлхэдэ, А. Сахаровскаягай «Түрэл арадайм түүхэ», Ю. Чирковой «Хуушан дэлхэй», Д. Дугаровай «Үльгэршэн» гэжэ зурагууд, Н. Намсараевай зэд дээрэ сохижо хэhэн бүтээлнүүд олоной анхарал татана. Буряадай уран зураашадай выставкэ дээрэ табигдаhан зохёолнууд уран бэлигэй үндэр туйлалта, бүтээлнүүд болоно. Залуу уран зураашад Г. Васильев, А. Даржаев, К. Дульбеев болон бусадай бүтээлнүүд hонирхолтой байгаа...

Буряад уран зохёолшод «Дайнай hүүлшын танк» гэhэн дурасхаалта хүшөөгэй дэргэдэ.
В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО ХИЛЫН ГААНАhАА

БЕРЛИН

Г. Венер ба В. Мишнигтэй Э. Хонеккер уулзаба

ТАСС

СДПГ болон СВДП-hээ ФРГ-гэй бундестагта байдаг фракциин түрүүлэгшэнэр Г. Венер ба В. Мишнигтэй СЕПГ-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер мүнөөдэр уулзаба.

САНТЬЯГО

Албанай хэрэгээр айлшалалга

ТАСС

Кубын Республикын президент Освальдо Дортикос Торрадо Чилиин президентын уряалаар эндэ албанай хэрэгээр айлшалжа ерээ. Пудауэль аэропортдо тэрэниие Чилиин гүрэниие толгойлогшо Сальвадор Альенде, бусад тушаалта хүнүүд угтаа.

БЕРЛИН

АРАДАЙ ПАЛАТЫН УРЯАЛААР

ТАСС

ГДР-эй арадай палатадахи СЕПГ-гэй фракциин уряалаар СДПГ-hээ ФРГ-гэй бундестагта байдаг фракциин түрүүлэгшэ Г. Вернер эндэ ерээ.

СЕПГ-гэй фракциин түрүүлэгшын орлогшо К. Зоргенихт обед хэжэ, айлшанаа хүндэлөө. Арадай палатадахи бүхы фракциинуудай түлөөлэгшэнэр эндэ байлсаа.

* * *

ГДР-эй арадай палатадахи Германиин либерально-демократическа партиин фракциин уряалаар СВДП hээ ФРГ-гэй бундестагта байдаг фракциин түрүүлэгшэ В. Мишник Берлин ерээ, гээд АДН агентство мэдээсэнэ.

В. Мишник Берлиндэ байха үедөө ЛДПГ-гэй түрүүлэгшэ М. Герлахтэй хөөрэлдэжэ, хоёр талын hонирходог асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

РЕЙКЬЯВИК

США-гай ба Франциин президентнүүдэй хэлсээнүүд

ТАСС

США-гай президент Р. Никсон Франциин президент Ж. Помпиду хоёрой хоорондохи хэлсээнүүд эндэ үргэлжэлүүлэгдэhээр.

Хоёр талын түлөөлэгшэдэй майн 31-нэй үдэшэ хэhэн мэдүүлгэнүүдэй ёhоор, Европын «Юрэнхы дэлгүүрэй» оронуудай саашанхи харилсаанууд тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи ба Индохитадтахи байдалтай, мүн НАТО-гой гэшүүн оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Копенгагенда уулзахаяа байhантай холбоотой асуудалнуудые США-гай ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд зүбшэн хэлсээ.

ДУБЛИН

Ирландиин Республикын шэнэ президент

ТАСС

Ирландиин Республикын шэнэ президентээр оппозиционно партиин кандидат Фианна Файл Эрскиин Чилдерс hунгагдаа. Тэрэ хадаа президентын hунгалтын үедэ олонхиин дуу абажа, правительственна коалициин кандидат Томас О'Хиггинсые булижа гараа.

ГААГА

НИДЕРЛАНДЫН ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Агаарта, замбуулинай дайдада, уhан доро ядерна буу зэбсэг туршалгые хорихо тухай договорые бүхы гүрэнүүдэй мэдэрхыень Нидерландын правительство хүсэнэ гэжэ премьер-министр И. Ден Ойл ороной парламент дээрэ мэдүүлээ.

Правительствын программа мэдүүлгэтэйгээр үгэ хэлэхэдээ, тэрэ «Европодохи ядерна хүсэнүүдые» байгуулха тухай hанал бодол НАТО-гой мэдэлдэ байhан зоно үргэдхэхые буруушааhан байна.

НЬЮ-ЙОРК

Бомбодолгоёо үргэлжэлүүлhээр

ТАСС

Америкын авиаци, тэрэ тоодо «В-52» гэжэ томо бомбардировщигууд майн 31-дэ Камбоджын сүлөөлэгдэhэн районуудые дахяад бомбодоо. Энээн тухай США-hаа Номгон далай дээрэ байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ Гонолулуда (Гавайн) мэдээсээ.

АФИНА

Грециин правительствын шиидхэбэри

ТАСС

Хаан Константиниие тушаалhаа буулгажа, Грецине президентскэ республика гэжэ соносхохо тушаа правительствын шиидхэhэн тухай июниин 1-дэ радиогоор үгэ хэлэхэдээ, премьер-министр Пападопулос мэдээсээ.

Президентын уялгые энэ үдэрhөө би өөртөө даажа абабаб, гээд Пападопулос мэдүүлээ. Правительствын шиидхэбэриие hайшааха тухай асуулта хоёр hара болоод, орон дотор үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Грециин далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй офицернүүдэй дунда нюуса үгэсэлгын hаяхан элирүүлэгдэhэнhээ уламжалан, Грециин правительство иимэ шиидхэбэри абаа, гээд информационно агентствэнүүд мэдээсэнэ.

1967 оной декабрьда гүрэнэй урбалта хэхэ hэдэлгын буруу hүрэhэн сагhаа хойшо хаан Константин Италида сүлэлгэдэ байдаг юм.

ЮУМЭНЭЙ ҮНЭ СЭН ХҮНДЭРНЭ

Капиталай оронуудта эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, үргэн хэрэглэлэй эд бараанай үнэ сэн хүндэрнэ, коммунальна хангалгын түлбэри нэмэнэ. Эдэ бүгэдэ үргэн ниитэ ажалшадай hуудал байдал улам хүндэ хүшэр болгоно.

НЬЮ-ЙОРК. США-гай Ажалай министерствын баримтануудай ёhоор, hүүлэй зургаан жэлэй турша соо—1967 онhоо 1973 он хүрэтэр Холбоото Штадуудта юумэнэй үнэ сэн 29,8 процентээр дээшэлhэн байна. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн ниитэ дээрээ—34,5 процентээр, тэдэнэй тоодо мяханай, загаhанай, шубуунай мяханай үнэ сэн—52,7 процентээр, овощой, үрэ жэмэсэй—36,8 процентээр hүнэй ба сагаан эдеэнэй үнэ сэн 21,5 процентээр хүндэрөө.

Үргэн хэрэглэлэй эд бараанай, тодорхойлон хэлэбэл, телевизорнүүдэй, холодильнигуудай үнэ сэн—20,2 процентээр, хубсаhа хунарай үнэ сэн 24,8 процентээр дээшэлээ. Али бүхы хангалгын түлбэри — 36,6 процентээр, медицинскэ хангалга 36 процентээр үнэтэй болоhон байна.

Холбоото Штадуудта үргэн хэрэглэлэй эд бараанай үнэ сэн саашадаашье хүндэрхэ байна гэжэ США-гай элитэ мэдээжэ экономистнуудай нэгэн, президентын дэргэдэхи экономическа соведэй түрүүлэгшэ Герберт Стейн, Америкын финансын нэгэдэлэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, тэмдэглэбэ.

ЛОНДОН. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэнгэй үшөө дахин хүндэрhэн тухай Англида соносхогдобо. Элдэб хүрпээ, джем, маргарин ба зарим кондитерскэ зүйлнүүдэй үнэ сэн дунда зэргээр 6 процентээр дээшэлhэн байна. hүүлэй хахад жэлэй турша соо тоhоной үнэ сэн 1,5 дахинаар ургаа.

ЛЮКСЕМБУРГ. 1972 оной апрельhээ 1973 оной апрель болотор Люксембургда юумэнэй үнэ сэн 6,9 процентээр хүндэрhэн байна. Хубсаhа хунар, гутал, овощ, мяхан илангаяа үнэтэй болоо. Жэшээнь, жэлэй турша соо хартаабхын үнэ сэн хоёр дахин хүндэрбэ.

РИМ. Италида юумэнэй үнэ сэн таhалгаряагүй хүндэржэ, ажалшадай hуудал байдалда ехэтэ нүлөөлнэ. Энэ жэлэй дүрбэ hарын турша соо юумэнэй үнэ сэнгэй дээшэлhэнhээ уламжалан, италиинхидай юумэ худалдажа абаха арга боломжо 30 процентээр доошолhон байна. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн илангаяа эрид дээшэлээ. Барайгар—200, мяхан—40, овощ ба үрэ жэмэс—30, архи—30, өөхэн ба оливково тоhон—22, консервэнүүдэй үнэ сэн 25 процентээр хүндэрөө.

Гэхэ зуура, хубсаhа хунарай, мебелиин үнэ сэн хүндэрнэ, гэр байрын, коммунальна хангалгын түлбэри нэмэнэ.

ВЕНЭ. Байгша оной апрель hарада Австрида эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн, нёдондо жэлэй энэ hарынхитай жэшэхэдэ, 9,6 процентээр хүндэрөө. Энэ үе соо гэр байрын түлбэри 14 процентээр нэмэгдэhэн байна.

hаяар орон дотор бензинэй, дизельнэ түлишын үнэ сэнгэй дээшэлхэ байhан тухай соносхогдоо.

ГААГА. Статистикын түбэй бюрогой баримтануудай ёhоор, hүүлэй дүрбэн жэлэй турша соо Голландида юумэнэй үнэ сэн 30 шахуу процентээр хүндэрhэн байна.

КОПЕНГАГЕН. Статистическэ бюрогой баримтануудай ёhоор, үнгэрhэн hарын турша соо Данида эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн дунда зэргээр 1,2 процентээр дээшэлээ. Мяхан—6, загаhан—14, овощой үнэ сэн 40 процентээр хүндэрhэн байха юм.

ОТТАВА. Канадада юумэнэй үнэ сэн улам хүндэрнэ. hүүлэй үедэ эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн илангаяа дээшэлээ. Канадын статистическэ бюрогой баримтануудай ёhоор, апрель hарада эдеэ хоолой зүйлнүүд 2,6 процентээр үнэтэй болоhон байна.

(ТАСС).

Улаан-Үдэ: үсэгэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр

ШЭНЭ БАЙШАНГАЙ БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Нэгэ хэдэн сагай үнгэрхэдэ табан дабхар байшангай барилга дүүрэжэ, Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг, ажалладаг 60 айл шэнэ байраяа толлохо байха. Байшангай торхо бодхоогдожо дүүрэхэнь дүтэлбэ.

...«КБ-100» түхэлэй башенна кран рельс дээгүүр хоёр тээшээ аалиханаар һолжорон, томо торхотой раствор, хайрсагтай хирпиисэ газарһаа дээшэнь үргэжэ, барилгашадта хүргэнэ.

— Вира!

— Майна! — гэһэн захиралтын үгтэхэ дуулдана.

1-дэхи СМУ-гай Прокопий Леоновой бригадын барилгашад эндэ ажаллана. Энэ коллектив гол түлэб залуушуулһаа бүридэнхэй юм. Дүй дүршэлтэй үнинэй хүдэлмэришэд гэхэдэ, шулуушан Рафика Сафиуловна Калимуллина, бригадир Прокопий Варфоломеевич Леонов гэгшэд болоно.

Рафика Сафиуловна барилга дээрэ 31-дэхи жэлээ ажаллана. Түрүүшээр жэжэ божо элдэб хүдэлмэри хэдэг һэн. Ажалһаа тунхарихагүй энэ эхэнэр хирпиисээр гэрэй хана хэжэ һураһан, шулуушанай мэргэжэл шудалһан байна. Мүнөө Р. С. Калимуллина 1-дэхи СМУ-гай түрүү шулуушадай нэгэн болонхой. Ингэжэ Ленинскэ ойн медаляар шагнагдаһан, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн.

П. В. Леонов хорёод жэлэй туршада мантан томо байшангуудые бодхоолсоно. Тэрэнэй шадамар бэрхэ барилгашан байһыень хараадаа абажа, долоон жэлэй урда тээ бригадираар томилоо һэн. Ингэжэ П. В. Леоновой харюусалга дээшэлжэ, лаб һуужа тамхилхашье сүлөө олдохоёо болибо. Гэбэшье тэрэ хэрэгтэй сагтань нүхэдтөө туһалжа, барилгын материалаар бригадаяа таһалдуулангүй хангажа, ажал хүдэлмэриин шанарай хойноһоо хинан шалгажа үрдидэг. Илангаа бригадир залуу хүдэлмэришэдтэ анхарал хандуулдаг байна. Прокопий Варфоломеевич залуушуултай дүй дүршэлөө хубаалдадаг, раствор яажа худхахаб, хирпиисэ яажа холбон ябталхаб гэжэ тэдэнэрые һургадаг, ажалайнь хойноһоо хододоо адаглан хаража байдаг юм. Тиимэһээ бригадирайнгаа оролдосын ашаар залуушуул ажалдаа түргэн дүршэжэ, бэрхэ барилгашад болоно.

Федор Кондратьевые абаад үзэе. Тэрэ оройдоол хоёр жэлэй урда тээ барилгада ажаллахаар ерэһэн юм. Мүнөө дүрбэдэхи разрядтай шулуушан болонхой. Мүн лэ Владимир Родионов, Юрий Шаров, Зоя Шастина гэгшэд Леоновой бригадада һургуули гаража, эрхим барилгашад болоо бшуу. Тэдэнэрэй хүн бүхэн халаан соогоо хоёр кубометр хана бодхоохо нормотой һаа, тэрэнээ гурбан кубометр болгоно. Залуу барилгашадай дундаһаа Кондратьев, Родионов гэгшэд бүрншье орёо хүдэлмэри хэжэ һураа.

— Иимэ залуушуултай ажаллахада урматай. Юрэдөө, барилгашанай нэрэ хухалхагүй хүбүүд, — гэжэ Прокопий Варфоломеевич омогорхоно.

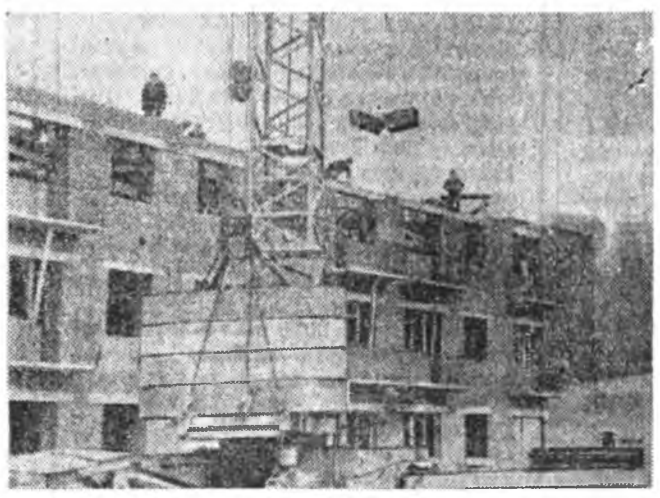
Мүнөө П. В. Леоновой бригадынхид дүрбэдэхи дабхарай шала дэбдижэ дүүргээд, уржадэрһөө ханыень бодхоожо эхилбэ.

Тус бригадын коллектив болзорһоонь урид, июнь һарын дүүрэтэр энэ байшангай торхо бодхоожо дүүргээд, һүүлшын хүдэлмэри хэгшэдтэ тушааха зорилго урдаа табина.

А. ШУЛУНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Байшангай дүрбэдэхи дабхарай хана бодхоогдожо эхилбэ. 2. Дүй дүршэлтэй барилгашан Р. С. Калимуллина ажалдаа.

Авторай фото.

Артистнар студентнэртэ айлшалба

Эхэ оронойнгоо ниислэл хото — Москваһаа Буряадтамнай ерэһэн уласхоорондын болон бүхэсоюзна конкурснуудай лауреадууд Евгений Альтман (виолончель), Раиса Брановская (фортепьяно, электроорган) гэгшэд хүдөө ажахын техникумдэ уригдажа, студентнэрэй үмэнэ концерт-наада табиба. Эдэ артистнар энэ гастрольно аяншалгаяа республикымнай байгуулагдаһаар алдарта 50 жэлэй ойдо зорюулаа.

Евгений Александрович, Раиса Ефимовна гэгшэд дуу хүгжэмэй аялга ирагуу һайханаар гүйсэдхэдэг байхаһаа гадна, дэлхэйн классигуудай зохёолнуудай гүн гүнзэгы удхые хүн зондо дамжуулан ойлгуулжа шададаг байна. Бах, Гендель, Шуберт, Шопен, Глазунов, Прокофьев гэгшэдэй зохёолнууд тэдэнэрэй программада ороно.

Мүнөө үеын хүгжэм — электроорган болон урда сагай виолончелиин аялга шагнан һуухада һонииншье, зүрхэ сэдьхэл дайрамашье байгаа. «Сэлэнгэ», «Хүлэг мориной урилдаан» гэжэ буряад арадай дуунуудай аялга харагшадта бэлэг болгон Москвагай артистнар гүйсэдхөө.

Тус техникумэй багшанар, студентнэр «Буряадни совет арадуудай эбтэй эетэй бүлэ соо» гэһэн темээр теоретическэ конференци үглөө, нүгөөдэр үнгэргэхөөр хараална. Тэдэнэр энэ хэмжээ ябуулгаяа түрэл республикынгаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойн һайндэртэ зорюулна. Буряадта Совет засаг тогтоохын түлөө тэмсэлдэ хабаадалсаһан партизанууд эндэ айлшалха юм. Мүн Москва, Свердловск хотонуудта болоожо үнгэрһэн Буряадай искусство, литературын үдэрнүүдтэ хабаадаһан артистнар уригдаха байна.

М. МЕДОВАЯ.

ФУТБОЛ. ГУРБАДАХИ ИЛАЛТА

СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ — долоодохи уулзалга уржа үдэшэлэн Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй городуудай стадион дээрэ үнгэргэгдэбэ. Алас-Дурна зүгэй командануудтай ээлжээтэ наадануудаа үнгэргэхөөр аяншалжа ябаһан Омскын «Иртыш» команда үсэгэлдэр манай «Сэлэнгэ» командын футболистнуудтай наадаа.

Зонингоо футболистнуудай дунда наадан бүхэнөө эрхим һайнаар үнгэргэдэг «Иртыш» команда мүнөө долоон очкотой болонхой, нааданай таблицада түрүүшын һууринуудай нэгые эзэлжэ ябана. Эдэнэр манайда ерэхынгээ урда тээ Шэтын футболистнуудые 1:0 тоотойгоор шүүгээ һэн.

Мүрысөө үнгэргэхөөр Барнаул хотоһоо ерэһэн республикын нэгэдэхи категориин зэргэтэй судья Баренберг гэгшэ наада нээгээ. Эндэ айлшадай футболистнууд абаһаар «Сэлэнгын» футболистнуудһаа хурдан солбоноор, яһала һайн добтолго, хамгаалга хэжэ, футболой нааданда дуратайшуулай анхарал татаа. Илангаяа хамгаалагшад — СССР-эй спортын мастер Н. Быков (капитан), С. Чернов, вратарь Н. Ковалев гэгшэд хёрхо, мэргэнээр наадажа, улаан-үдынхидэй эхилһэн добтолгые болюулба. Тиигэжэ «Сэлэнгын» футболистнууд too нээжэ ядана.

Нааданай нэгэдэхи хахадай дүүрэтэр «Сэлэнгын» футболистнууд дүрбэ удаа углууһаа бүмбэгэ сохижо добтолһон, өөрынгөөшье воротаа һайнаар хамгаалаа. «Сэлэнгын» добтологшод Анатолий Михнов, Алексей Кизеев гэгшэд яһала оролдолго гаргажа наадабашье, too нээжэ шадабагүй.

Хоёрдохи хахадта баһал шанга тулалдаатай наадан боложо, стадиондо суглараагшадай анхарал татаа. Эндэ мүрысөөнэй судья Борис Баренберг гэгшэ наадаяа ахир муугаар, һанаһанда хүрэмөөр үнгэргэжэ шадаагүй. Нэгэ добтолгын болоходо, «Сэлэнгын» футболистнууд ялын бүмбэгэ сохижо, too нээхэ аргатай болоһон байгаа. Харин судьягай гэмээр тиимэ юумэн болоогүй, зүгөөр «Иртышэй» футболистнууд добтолго хэжэ эхилһэн байгаа бшуу.

Судья зорюута шэнгеэр манай футболистнуудта һаалта хэһэниинь гэмшэлтэй. Манай Изюмцевэй добтолжо, воротагай дэргэдэһээ бүмбэгэ сохихо гэжэ ябатарнь, «Иртышэй» гол хамгаалагша Быков хүлыень гэмтээгээ. Тиихэдэнь лэ ялын бүмбэгэ манайхинда сохюулхын орондо, судья бүмбэгэ гэдэргэнь сохюулаа. Энэнь тон буруу бэшэ гү? Тиигэдшье судья манай футболистнуудые нааданай үедэ ходо зэмэлжэ байхыень харахада аягүй байгаа. Тиибэшье һаань, «Сэлэнгын» футболистнууд too нээжэ, бултанай һайшаал магтаалда хүртэһэн байна. Нааданай эхилһээр 81-дэхи минутын ябажа байхада, бүмбэгэ абаһан Валерий Михнов эршэтэйхэнээр сохижо, too нээһэн байгаа. Энээгээр наадан дүүрэжэ, манай командын футболистнууд хоёр очко өөртөө бэшүүлхэ болоо.

Удаадахи наадан июниин табанда манай стадион дээрэ үнгэргэгдэхэ. Айлшаар Прокопьевск хотын «Шахтэр» команда ерэхэ юм. Наадан үдэшын 6 час 30 минутаһаа эхилхэ. Мүнөөдөө зургаан очкотой болоһон «Сэлэнгэ» командын футболистнуудай наадан бүхэнөө үшөө һайнаар үнгэргэһэй гэжэ үреэе.

Т. БАДМАИН.

ЗАОЧНО МҮРЫСӨӨН

Даам наадалгаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө заочноор үнгэргэгдэжэ байгаа мүрысөөн дүүрэхэ тээшээ боложо ябана. Хэдэн нааданай удаа түрүү һуури эзэлэгшэд тодорбо. Тэдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, приборбүтээлгын заводой электрослесарь В. Д. Истомин, барилга-хабсаралгын хоёрдохи управлениин электро-гагнуурша В. Н. Тихонов, Зэдын ониһожоруулагдамал нүүдэл колонниин главна инженер В. Н. Сукнев, Онохойн модоной комбинадай цехэй начальник Д. Н. Мирошников, электровозой машинистын туһалагша Н. А. Алексеев гэгшэд болоно.

Мүн Улаан-Үдын авиационно заводой клуб соо даамаар хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэнэ. Даам наадагшад С. Казаренко, Н. Баранов, эдиршүүл С. Терновский гэгшэд бусадай дундаһаа шалгаржа, нэгэдэхи, хоёрдохи разрядай нормо дүүргэһэн байна. Жэшээнь, һурагшадай дундаһаа январь һарада городой чемпион болоһон Терновский гурбадахи разрядтай һаа, мүнөө хоёрдохи разрядай нормо дүүргэбэ.

К. ПОПОВ, мүрысөөнэй судья.

БУРЯАД ХУБСАҺАНАЙ ЦЕХТЭ

Арад бүхэн өөрын онсо ёһо заншалтай, хубсаһа хунартай, шэмэглэл зүүдхэлтэй байдаг гээшэ ааб даа. Буряадуудшье заха, туруу, энгэр, хяазыень хургыгаар, торгоор эмжэжэ, хүбөөлжэ гоёоһон дэгэл, тэрлиг үмдэдэг, дээгүүрнь утаһан бүһэ бүһэлөөд, холбоо ооһортой мүнгэн хутага зүүдэг, орой дээрээ улаан залаатай, алталмал мүнгэн дэнсэтэй малгай үмдэдэг байһан. Эхэнэрнүүд гоё һайхан зүүдхэл: сахариг, бэһэлиг, бугаар, һиихэ, медальон зүүдэг бэлэй. Хуһанай үндэһөөр хэгдэһэн, мүнгэн хажатай аяга, табагууд, улхан, халбаганууд, үйһэн түйсэ, гэрэй элдэб эдлэл урда сагай айл бүхэндэ байдаг һэн.

Эдэ бүгэдые һэргээхэ зорилготойгоор Улаан-Үдэ хотодо туршалгын фабрика баригдажа, ашаглалгада үгтэһэн юм. Энэ фабрика буряад хубсаһа хунарта, гоёолто зүүдхэлдэ шэнэ сагай шэнжэ оруулалсан, бүри һайхан эдлэлнүүдые бүтээнэ, дэгэл хубсаһа оёно.

Утаһаар, бусад зүйлнүүдээр шэмэглэһэн олон янзын эд хэхэ, хубсаһа оёхо цехэй хүдэлмэри тухай хөөрэхэ хүсэлэнтэйб. Энэ цехэй хүдэлжэ эхилхэдэ, мастернууд дүй дүршэлөөр бага, үсөөн һэн. Оройдоол табан хүн байгаа. Цехэй һая бии боложо байхада материал дуталдаха. Городой элдэб фабрикын хаядаһа — бүдэй үртэһэ суглуулжа, пол дээрэ дэбдидэг олбог оёжо эхилһэн байна.

Мүнөө эндэ 35 мастер хүдэлнэ. Цехэй хүдэлмэришэд һарадаа 20 мянган түхэригэй элдэб захата оёхо, бүтээхэ түсэбөө 22—23 мянганда хүргэнэ. Уран зурааша-модельер Клара Павловна Ангашанова МНР, Алма-Ата ошожо, национальна хубсаһа эсхэгшэдэй, оёдолшодой дүй дүршэлтэй танилсажа ерээ. Тэндэ хаража, ойлгожо абаһан юумэеэ ажалдаа хэрэглэнэ. Мүнөө цех 30 гаран элдэб зүйлэй хубсаһа оёно. Буряад тэрлиг, национальна түхэл маягтай плати, үхибүүдэй хубсаһан тэдэнэй тоодо оролсоно.

Ажалай түрүүшүүл эндэ олошорно. Оёдолшод Павлина Степанова, Валентина Хасанова болон бусад үдэрэйнгөө даабари 115—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

— Цехтэмнай оёгдоһон национальна хубсаһан Москвагай мэргэжэлтэдэй зүгһөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн юм. Республикымнай колхоз, совхозуудай уран һайханай бүлгэмэй коллективүүд буряад хубсаһанда захил хэхэ аргатай болобо. Гэбэшье иимэ захилнууд фабрикадамнай үшөөл үсөөн ороно, — гэжэ фабрикын главна инженер Нина Яковлевна Федорова хөөрэнэ.

Энэ цехэй коллектив ороной буряад угалзатай торгон хушалта, эхэнэрнүүдэй мүнөө үеын моодоор костюм май һараһаа оёжо эхилбэ. Ингэжэ сагай эрилтэдэ харюусаһан национальна хубсаһа олоор оёжо, баярта ойн һайндэр болотор тус коллектив республикынгаа ажалшадта худалдаха хүсэлэнтэй.

Оёдолой цехэй коллектив хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 20 болотор дүүргэжэ, түрэл республикынгаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтаха гэһэн уялгаяа дүүргэжэ байна. Май һарынгаа даабари 140 процент дүүргэһэн тухайгаа оёдолшод уржадэр мэдээсэбэ.

Ж. БАДАЛАЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Элүүр энхэ байдалай үндэһэн» — түрүү бэшэг. Хартаабхын үндэр ургаса гараха — репортаж.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Буряадые һануулха юун бииб, ямар байха ёһотойб?» — А. Имыкшеновэй статья. Партийна ажабайдалай хронико. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Индустрита Ураал альга ташана». Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Мэндэ амар зун.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

13.05 — һүүлэй һонин. 13.10 — Үнгэтэ телевидени. Һурагшадта «Будильнигай» программа. 13.40 — Үхибүүдтэ «Шадамар бэрхэ гар» гэһэн дамжуулга. 14.00 — Үнгэтэ телевидени. «Хүгжэмтэ киоск». 14.30 — Үнгэтэ телевидени. «13 стульев» — телевизионно жэжэ зүжэгүүдтэ театр. 15.30 — Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 16.30 — Ю. Хазанов «Я — Робин Гуд» — телезүжэг. 17.40 — 17.50 — забһарлалга. 18.00 — СССР-эй арадай артист Клавдий Птица оркестр хүтэлбэрилнэ. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб».

Улаан-Үдэ харуулна:

20.45 — «Экран» гэһэн телесуглуулбари. 21.45 — эстрадна концерт.

«Орбита» харуулна:

22.15 — «Залуушуул дуулана». 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна:

15.30 — «50 жэлэй түүжа бэшэг», — «1943-дахи он». 16.20 — «Сыновья уходят в бой» — уран һайханай фильм. 18.00 — концерт.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ГОРОДОЙМНАЙ ТЕАТРНУУДТА

ОПЕРО, БАЛЕДЭЙ ТЕАТР. И. Дзержинскиин «Григорий Мелехов» гэжэ гурбан үйлэтэй, арбан үзэгдэлтэй оперын премьерэ һаяхан болобо. Ленинскэ шангай лауреат, ородой бэлигтэ уран зохёолшо М. Шолоховой «Номгон Дон» гэжэ романай III, IV номуудай удхаар энэ оперо бэшэгдэһэн байгаа. Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Л. Логачев, В. Доржина гэгшэд энэ зүжэгые найруулан табиһан, уран зурааша Н. Манилов шэмэглэн гоёоһон байна. Энэ оперо Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдана.

Мүнөө үдэшэ городоймнай хүн зон А. Хачатурянай «Спартак» гэжэ гурбан үйлэтэй баледые һонирхон харахань. Тиихэдэ һургуулиин һурагшадай зунай амаралта эхилбэ. Театрай коллектив үхибүүдэй амарха сагта анхаралаа хандуулна. Ц. Кюн гэгшын «Сабхи үмдэһэн миисгэй» гэжэ хоёр үйлэтэй оперо энэ үдэр сценэ дээрэ табижа, багашуулые баясуулха юм. Эхэ оронойнгоо ниислэл хото — Москвада үнгэргэгдэһэн Буряадай искусство, литературын үдэрнүүдтэ харуулагдаһан программаар ехэ концерт июниин 5-да болохо.

ФИЛАРМОНИ. Оронoймнай хото городуудай театрай коллективүүд зунай үедэ Буряадтамнай гастрольдо ерэдэг байна. Тэдэнэр энэшье жэлдэ олоороо айлшалжа эхилбэ. Москваһаа ерэһэн уласхоорондын болон бүхэсоюзна конкурснуудай лауреадууд Евгений Альтман, Раиса Брановская гэгшэд Улаан-Үдымнай предприяти, эмхи зургаануудаар, техникум, һургуулинуудаар айлшалжа дүүргээд, республикымнай хүдөө тосхоной ажалшадта концерт-наада табихаар уржадэр мордобо. Тувын эстрадын бүлэг артистнар Баргажанай, Хурамхаанай, Прибайкалиин аймагуудай колхоз, совхозуудаар ябаад, республикымнай ниислэл хото хүрэжэ ерэбэ. Тэдэнэр городоймнай ажалшадта июниин 4—5-да концерт-наада харуулха.

АРАДАЙ ТЕАТРНУУД. Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уран һайханай коллективүүдэй республиканска харалга эдэ үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэжэ байна. Республикын арадай театрнуудай болон драматическа коллективүүдэй недели Улаан-Үдэдэмнай болобо. И. Калашниковай «Шэнэ сагай шэнжэ» гэжэ номоор бэшэгдэһэн Р. Ефимовагай инсценировкые «Рассвет» гэжэ соёлой байшангай дэргэдэхи арадай театр уржадэр городой ажалшадта харуулба. Зүүн-Сибириин соёлой институтда творческо конференци үсэгэлдэр үдэр болобо. Эрхим театрнуудай коллективүүдтэ дипломууд, бэлэгүүд эндэ барюулагдаа. Үдэшэндөө П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концертнэ зал соо түгэсхэлэй үдэшэ үнгэргэгдэбэ. Арадай театрнуудай харалгын үедэ эрхим сэгнэлтэ абаһан зүжэгүүдһээ хэһэгүүд харагшадай үмэнэ табигдаа. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын драмкружогой артистнар Ц. Шагжинай «Шүдхэртэй сүндүүг», Барханай арадай театр Монголой элитэ драматург, гүрэнэй шангай лауреат Чойжамцийн Ойдобой «Далан худалч», Дэрээнэй арадай театр Ц. Жагжинай «Түрүүшын жэл», Ахын арадай театр «Тангариг» гэхэ мэтэ зүжэгүүдһээ хэһэгүүдые харуулба.

ХОТЫН АЖАЛШАДАЙ АМАРДАГ, СЭНГЭДЭГ ПАРКДА. Хүүгэдые хамгаалха Үдэртэ зорюулагдаһан үдэшэ эндэ үсэгэлдэр үнгэргэгдэбэ. Советскэ районой хүүгэдэй саадуудай үхибүүд энэ үдэшэдэ хабаадалсаа. «Алло, бидэнэр үхибүүдэй бэлиг шадабари туршанабди» гэһэн уряа доро энэ хэмжээ ябуулга үнгэргэгдөө. Арадуудай болон национальна хатар, дуу, хүгжэм, шүлэгүүд үдэшын программада ороно. Тиихэдэ шэлэй заводой соёлой байшангай дэргэдэхи хүүгэдэй духовой оркестр, пионерэй байшангай уран һайханай бүлгэмэй коллектив һонирхолтой концерт табяа.

Мүнөө үдэшэ Л. И. Брежневэй ФРГ-дэ айлшалһан тухай лекци эндэ уншагдахаар хараалагдана. Мүн Буряадай композиторнуудай зохёолнууд паркын радиогоор дамжуулагдаха юм. Үдэшэниинь залуушуулай хатар наадан болохо.

Б-Н. НАМДЫКОВ.

„ДУРАТАЙ МЭРГЭЖЭЛЭЭ ШЭЛЭ“

Иимэ уряа доро найман жэлэй һургуулинуудай һурагшадай үдэшэ Улаан-Удын лесотехническэ техникумдэ үнгэргэгдэбэ. Городой 10, 49, 50-дахи дунда һургуулинуудай 150 һурагшад эндэ сугларaa.

Техникумэй багшанар-инженернүүд Т. И. Божайкин, Т. И. Кузнецова, В. И. Хомяков болон бусад элдэб мэргэжэл тухай хөөрэлдөө эдиршүүлтэй үнгэргэбэ. Техникумэй уран һайханай бүлгэмэй коллектив концерт үхибүүдтэ харуулаа.

Үдэшын түгэсхэлдэ 49-дэхи һургуулиин спортсменүүд техникумэй суглуулагдамал командатай уулзажа, баскетболоор мүрысэжэ, талмайн ээзэд шүүһэн байна.

В. ЦЫРЕНЖАПОВ, лесотехническэ техникумэй багша.

ХОТЫН ҮЙЛСЭ, ТАЛМАЙНУУД...

Хоёр орденто Буряад ороной ажалшад Совет Социалис Автономито Республикын тогтоогдоһоор алдарта 50 жэлэй ойн баярай һайндэртэ бэлэдхэжэ эхилһээр үнинэй. Эдэ үдэрнүүдтэ республикымнай ниислэл — Улаан-Удэ хотын үйлсэ, талмайнуудта хүлгөөтэй, хүн бүхэн «унаһан малгайгаа абаха сүлөө забдагүй». Мүнөө хайшаашье хара, хаанашье ошо — мантан томо машина, техникэ хүдэлнэ. Хүрзэ, тармуур бариһан хүн зоной олоороо гаража, үйлсэ, талмайнуудаа заһажа, һөөг бургааһа, сэсэг набша тарижа, һуулгажа байхыень харахада, урма баяр түрэнэ, ниислэл хотоёо болбосон түхэлтэй болгожо, республикынгаа алтан ойн һайндэртэ бэлэдхэлэй түлэг дундаа ябажа байһые гэршэлнэ.

Мүнөө хотын Ленинэй, Ербановай нэрэмжэтэ гол үйлсэнүүд шэнэдхэн хубилгагдажа, зохид болгогдожо байнхай. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжын тротуар сүм заһабарилагдажа, үргэдхэгдэнэ. Гудамжа, тротуарнуудай хуушан асфальт шэнэлэгдэжэ, үндэгэ мухарюулма тэгшэ болоо гэхээр.

— Хотынгоо үйлсэ, талмайнуудые һайндэртэ болбосон түхэлтэй болгохо тусхай даабари манай управленидэ үгтөө һэн. Мүнөө гурбан бригада заһабарилгын хүдэлмэри хэжэ, туха сүлөөгүй байнабди, — гэжэ «Ремстрой» трестын харгы заһабарилгын управлениин мастер А. П. Студенков хөөрэнэ.

Нүхэр Студенковой хүтэлбэрилдэг бригадын 19 хүдэлмэришэд Ербановай нэрэмжэтэ гудамжын хубиие — Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэһөө Коммунистическэ үйлсэ хүрэтэрхи зайе шэнэдхэн хубилгажа, болбосон түхэлтэй болгожо байнхай.

Ниислэлэй Ленинэй гудамжада хүдэлжэ байһан И. Р. Борисов, Г. Г. Громов гэгшэдэй бригадын гэшүүд арбаад хоногой туршада тротуар, гудамжын хуушан асфальтые шэнээр дэбдинэ. Хотын автотранспортна хоёр предприятиин, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй жолоошод, тракторист-нууд хайр, шулуу, асфальт асаржа, эдэнэртэ туһална.

Һайндэрэй угтамжада эдэ үйлсэ, талмайнуудаа гоёожо эхилһэн эдэнэр июниин 15 болотор бүхы хүдэлмэреэ дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай. Жэшээнь, театрай талмайһаа эхилжэ, гудамжа, тротуараа асфальтаар уржадэр хушажа эхилһэн эдэнэр үглөөдэр бэлэгүүдэй магазинай захадахи тротуарые асфальтаар хушажа дүүргэхэ зорилготой. Тиихэдэ Банзаровай нэрэмжэтэ үйлсэһөө Куйбышевай нэрэмжэтэ үйлсэ хүрэтэрхи харгыда заһабарилга хэжэ эхилһэн Громовой бригада хүдэлмэреэ мүн лэ сэг соонь дүүргэхээр хараална. Ингэжэ үдэр хоногой үнгэрхэ бүри ниислэлэймнай үйлсэ, гудамжа сэбэр, гоё һайхан болгогдожо байна ха юм...

Урин дулаан үдэрнүүд боложо, Улаан-Үдэ хотын үйлсэ, талмайнууд үргэлжэдөө ногоон набша намаагаар бүрхөөгдэжэ байна. Ниислэл хотоёо улам болбосон түхэлтэй болгожо, ногоон хүнжэлөөр бүрхөөхэ зорилготойгоор городой ажалшад модо олоор тарижа эхилээ. Байгша оной май һарын һүүлшын үдэрнүүдэй мэдээгээр, хотын үйлсэ, талмайнуудта 75 мянгаһаа дээшэ һөөг бургааһан, модон һуулгагдаба. Тэдэнэй дунда дун сагаан хуһан, шэнэһэн, уляангир олоор һуулгагдаа. Мүнөө Илалтын проспектын доодо тапшаланда, шэнэдхэгдэжэ байһан Ленинэй, Ербановай нэрэмжэтэ үйлсэнүүдтэ һөөг бургааһан, элдэб янзын модод һуулгагдаа, үглөөдэр мүнөөдэрэйхиһөө үшөөшье олон модон таригдажа, хотын ажалшадта сэбэр агаар нэмээхэнь ха юм.

Горзеленхозой хүдэлмэришэд 100—150 километрэй газарһаа һайн модо асаржа тарина. К. И. Коркин, А. М. Меньшиков, Г. И. Ерофеев гэгшэдэй холоһоо малтажа асарһан мододые Е. И. Бакшеева, А. С. Синицына болон бусад тэрэ доронь һуулгажа, ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Городоо болбосон түхэлтэй болгохоор оролдожо ябаһан хүдэлмэришэдһөө гадна, хотын эмхи зургаан, предприятинуудай коллективүүд, институдууд, техникумүүд, һургуулинуудай һурагшад, студентнэр үдэр үдэрөөр ерэжэ, элдэб янзын ажал хэлсэнэ. Ингэжэ Улаан-Үдэ хотымнай үйлсэ, талмайнууд һайндэрэйнгөө «гоёлой хубсаһа» нэмэржэ, хүндэмүүшэ ёһоор айлшадаа удахагүй угтахань.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ербановай нэрэмжэтэ үйлсэдэ. 2. И. Р. Борисовай бригадын гэшүүд тротуар асфальтаар хушажа байна.

Авторай фото.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. Улан-Үдэ, ул. Ленина 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секретариат — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 68-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01459. Заказ № 00444